

Zsákfalvi Riporter

2097 AZ ITT ÉLŐ EMBEREKÉRT! OKTÓBER 13-ÁN RÁNK SZAVAZZON!

Meg tudjuk csinálni!

„Sikeres emberekből álló, nagyon erős és jó csapat a miénk! Úgy érzem, hogy minél többen mennek el szavazni, annál nagyobb az esély céljaink megvalósítására. Első pillanattól kezdve arra kérjük az embereket, hogy a teljes csapatunkat támogassák szavazataikkal” – mondta lapunknak adott interjújában Tömöri Balázs polgármesterjelölt. (2. old.)

Bessenyei 100

Emléktábla került Bessenyei Ferenc egykori házána falára – 20. old.

Kulisszák mögött

Interjú Frivaldszky Bernadettel, a Zsákfalvi főszerkesztőjével – 16.

Sipeki Mátyás 100 éves

A falu legerősebb embere minden reggel hétkor kutyát sétáltat – 8. old.

Régi és mai szentek

Szent Vendelről és Varasdyék könnyű kezű lovas-módszeréről – 24. old.

Kakas és hobbit

Meglepő nyertes született a kakas-szépségszerenyen – 12. old.

„Az itt élő emberekért”

Ismerje meg a 2097 Csoport Egyesület végleges programját – 18. old.

Tárnai Gabi interjú

„Az emberek ki vannak éhezve arra, hogy törődjenek egymással” – 22. old.

Tűz és föld

Varsányi Zsuzsa portréja Lukáts Kata kézművesről – 10. old.

Beindult a láncfűrész

Örökdő helyett a valóság, hogy a Köves-bércen már írtják az erdőt – 21. old.

Meg tudjuk csinálni!

Interjú Tömöri Balázssal, a 2097 Csoport Egyesület polgármesterjelöltjével.

A 2097 Csoport Egyesület polgármesterjelöltje arra kéri Pilisborosjenő lakosait, hogy minél többen menjenek el szavazni október 13-án akkor is, ha szép idő lesz, és már esetleg úgy érzik, hogy a 2097-nek nyert ügye van. A polgármesterjelöltek vitáján, a lakossági találkozókra és a képviselőjelöltek bemutatkozásán látványosan megmutatkozott a 2097 mögött álló egyre szélesebb körű támogatás, a szakértelem és a felkészültség, de Tömöri Balázs szerint akkor lennének igazán hatékonyak az általuk ígért új szemléletű faluvezetésben, ha együtt dolgozhatnának tovább.

ZSR: Hány emberrel találkoztál az elmúlt hónapokban?

TB: Rengeteggel! És olyan érdekes emberekkel, hogy hihetetlen! Életem egyik legjobb és legérdekesebb időszaka ez.

ZSR: Hogyan fogadtak?

TB: A legtöbb helyen nagyon kedvesen, elengedő fogadtatást sehol nem tapasztaltam. Örültek a lehetőségnek, hogy elmondhatják a problémáikat, és úgy éreztem, rám is kíváncsiak.

ZSR: Milyen problémákról beszéltek a leggyakrabban?

TB: A vízelvezetési problémákról, az ügyfélszolgálat „ügyfélbarátságtalanságáról” és az adózás károsáról, hogy csak néhányat említek. A külső településrészekben az volt az egyik leggyakoribb panasz, hogy a sok korábbi ígéret ellenére alig történt fejlesztés, még az információ is nehezen jut el az ott élőkhez. Ott olyanra nem emlékeztek, hogy a polgármesterjelölt mellett annak csapata is meglátogatta

■ készítette:
Simon Tamás
simon.tamas@2097.hu

őket a választások előtt.

ZSR: Ti mit tudtatok megígérni?

TB: A Bécsi úti lakossági fórum után azonnal elkezdünk utánanézni annak – egyelőre civil szervezetként –, hogyan lehetne oda járdát, zebrát, új buszmegállót vinni, meg tudnánk-e oldani a forgalomlassítást. Most már jobban látjuk, mi ezeknek a realitása, és önkormányzatra kerülve több dologban is tudnánk előre lépni.

ZSR: Hogy látod, mennyire ismerik a 2097 Csoport Egyesület jelöltjeit a faluban? Elmultak azok a félelmek, hogy csak egy viszonylag szűk kör tud rólatok?

TB: Elmultak, és szerintem ez nagyrészt a Zsákfalvi Riporternek köszönhető. A beszélgetéseknél kiderült, hogy az emberek jól ismerik a jelölteket, tudták például, hogy melyikük közlekedésmérnök, vagy hogy kinek hány gyereke van. Amikor az aláírásgyűjtésnél elkezdtem beszélni egy-egy jelölről, gyakran félbeszakítottak, hogy igen, ismerik, olvastak már róla a lapban, és kialakult bennük egy kép a csapatról.

ZSR: Milyen ez a kép?

TB: Nagyon pozitív. Látják, hogy motiváltak, lelkesek vagyunk, szeretnénk valami jót csinálni, és értékelték, hogy rengeteg munka van már mögöttünk.

ZSR: Voltak már lelkes és újtó szándékú csapatok a falu történetében, de ezek rendszerint kudarcot vallottak. Miben lennétek ti mások?

TB: Tudom, és beszélgettünk is ezeknek a csapatoknak tagjaival. Abban lennének mások, amit a kezdetektől fogva mondtunk: olyan faluvezetésre készülünk, amely az itt élő emberek lehető legszélesebb bevonásán, véleményük figyelembe vételén alapul. Egyre többen keresnek meg bennünket támogató szándékkal. Szépen alakul a szakértői csapatunk is, már 80 fő felett járunk. Az Állami Számvevőszék volt főigazgató-helyettesétől pénzügyi, jogi, gazdasági, pályázati, kommunikációs, szociális területeken dolgozó szakembereken keresztül a kulturális élet kiváló képviselőiig csatlakoznak hozzánk folyamatosan. Pilisborosjenő óriási szellemi potenciálja kezd alakot ölteni egy olyan, civil kezdeményezésre indult evolúciós folyamatban, amely hatalmas erőt képvisel. Ezt az erőt érezzük mi is egyre jobban a csapattal, ettől vagyunk nyugodtak, és ennek az erőnek a megnyilvánulása volt az is, ahogyan a polgármesterjelölti vitára készülhettem.

ZSR: Ez mit jelent?

TB: Azt, hogy az előzetesen minden jelöltnek megküldött öt témakörre engem tulajdonképpen öt különböző szakértői kör készített fel. Velük együtt alakítottuk ki a tartalmat, amelynek előadását aztán el is próbáltam, hogy tudjam tartani az előre kijelölt időkeretet, az volt a legnehezebb, hogy semmi lényeg-

ges ne maradjon ki. A visszajelzések alapján összeszedett és érthető voltam, nagyon örülök, hogy így látják. Bihaly Áront egyébként a legnagyobb elismerés illeti, amiért ezt megszervezte, és ahogyan leveleznyelte ezt az eseményt, nem sok olyan települést ismerek, ahol hasonló lett volna.

ZSR: Valóban nagyon jó volt látni, hogy nyugodt hangulatban, a szabályok betartásával, bekiabálások nélkül zajlott az esemény, ebben a jelöltek és a közönség is partner volt. A közélet, a demokrácia olyan szintjét láthattuk, amilyenre nem is emlékeznek itt a faluban.

TB: Igen, és szerintem ez már önmagában is nagyon fontos eredmény. Mi azon szeretnénk dolgozni, hogy ez folytatódjon, és ebből a szempontból az sem számít, nyerünk-e október 13-án. Ha sok hasonló esemény lesz, akkor a falu máris nyert.

ZSR: Küller polgármester úr kérdése az volt hozzád, hogy miből fogjátok a terveiteket megvalósítani, mert ehhez szerintem körülbelül 15 milliárd forint kellene. Miből fogjátok?

TB: A vitán is többször hangsúlyoztam, hogy az első és legfontosabb feladat egy felmérés lesz: lássuk tisztán, mennyi vagyona van az önkormányzatnak, milyen kötelezettségvállalások vannak. Ezt jelenleg csak a mostani faluvezetés tudja. Sajnos nagyon úgy néz ki, hogy teljesen üres kasszát fogunk átvenni. A felmérés eredményét a falu elé fogjuk tártani, hogy mindenki tudja, honnan indulunk mi, és mi az előző csapat felelőssége, és hogy mindenki ahhoz igazíthassa elvárásait. Mi is ennek alapján tudjuk véglegesíteni az elérhetőnek vélt céljainkat.

ZSR: Még mindig a vitánál maradv: többen is kifogásolták, hogy Gergely Györgynek túl kemény kérdést tettél fel.

TB: Nem gondolom, hogy kemény volt. A fő kérdés ugyanis a falu számos problémáját egyébként jól ismerő Gergely Gyurival kapcsolatban az, hogy ha az egyesületi demokráciában nem érezte jól magát, nem vett részt a problémák megbeszélésén, nem gazdagította a sajátjával a véleményeket, a megoldási javaslatokat, akkor egy faluközösség demokráciájában ő hogyan működne. Az én vezetői hozzáállásom az, hogy nem a kézi vezetésben hiszek, hanem a közös gondolkodásban, munkában, döntésekben. A csapatom tagjai is így működnek, és mindannyian tapasztaltak az ilyen módon való együttműködésben. Aki viszont erre nem nyitott, az előbb-utóbb frusztrált lesz tőle, és felesleges időpocsékolásnak érezheti.

ZSR: Még is sokakban felmerül, hogy miért nem működtek együtt, hiszen sok dolgot hasonlóan láttok, sok célotok közös.

TB: Szerintem nagy dolog, hogy három csapat is indult, akik tenni akarnak valamit a faluért. Mi szívesen együttműködünk mindenkivel Pilisborosjenő érdekében. Olyanokkal is, akik jelenleg vezetik a falut, és olyanokkal is, akik nem.

ZSR: Akkor konkrétabban kérdezem: el tudnád-e képzelni, hogy a két csapat szövetségre lép a választások előtt, és ha igen, el tudnád-e képzelni változást a képviselőjelöltek között?

TB: Nem, ilyet most már nem tudok elképzelni. Már csak azért sem, mert a valóságképpünk egyre jobban eltér, és a kampányban olyanokat állítanak rólunk, ami egyszerűen nem igaz.

ZSR: Például?

„Szépen alakul a szakértői csapatunk, már 80 fő felett járunk. Az Állami Számvevőszék volt főigazgató-helyettesétől pénzügyi, jogi, gazdasági, pályázatíró, kommunikációs, szociális területeken dolgozó szakembereken keresztül a kulturális élet kiváló képviselőiig csatlakoznak hozzánk.”

TB: Például azt, hogy igazából csak ők dolgoznak a komoly problémák megoldásán. Biztosan dolgoznak ők is, de a polgármesterjelölti vitán – velünk ellentétben – ezt nem tudták jól megmutatni. Az engem felkészítő szakértők hosszú hónapok óta foglalkoznak a falu leg-

ZSR: Hogy látod az esélyeiteket?

TB: Az első pillanattól fogva biztosak voltunk benne, hogy ki tudnánk állítani egy másfajta szemléletű faluvezetést, és hogy erre van szüksége a falunak, ez a jövő! Komlós Tibor tűzoltóparancsnok csatlakozása után éreztem úgy, hogy teljes a csapat, és most is ugyanezt érzem. Meg tudjuk csinálni. Ha pedig nem minket választanak, akkor is lesz hatása az eddigi munkánknak, mert ezek után nehéz lenne a közösség nélkül dönteni a falu legfontosabb kérdéseiben. Már az is nagyon nagy eredmény, hogy megelégnült a közbeszéd, hirtelen mindenkinek van véleménye, kíváncsi a dolgok alakulására.

ZSR: Milyen a csapat hangulata?

TB: A hangulatunk nagyon jó. Tudjuk, hogy számíthatunk egymásra és a támogatóinkra. Persze érezhető a fáradtság is, de folyamatosan nő az egyesület, a csapat, a céljaink ismertsége, a támogatók köre, és ez nagy erőt ad. Egyszer sem merült fel senkiben sem a visszalépés gondolata – hogyan is merülhetett volna, amikor ott állnak mögöttünk azok, akik már eddig is rengeteg energiát, szabadidőből, családtól elvett időt tettek bele abba a közös ügybe, hogy még jobb legyen a falu és közössége.

ZSR: Te hogy vagy? Min mentél keresztül az elmúlt hónapokban?

TB: Jól vagyok! Tiszták a szándékaim és úgy érzem, hogy kaptam egy lehetőséget az élettől. Hiszek abban, hogy lehetséges változtatni, hiszek benne, hogy másképp is lehet egy falut vezetni. Az emberektől kapott sok pozitív visszajelzés, az öregek váll-lapogatásai mellett ezek hajtának, ez ad erőt.

ZSR: Mekkora esélyt látsz arra, hogy az egész csapat bejutt?

TB: Nagyon bírom benne, mert ez egy sikeres emberekből álló, nagyon erős és jó csapat!

Tömör Balázs és támogatói a szeptember 20-ai polgármesterjelölti vita előtt fotó: Medvecki Réka

fontosabb problémáinak megoldási lehetőségein, és a visszajelzések alapján ezt sikerült érzékeltetnem.

Úgy érzem, hogy minél többen elmennek szavazni, annál nagyobb a teljes csapat bejutására az esély. Első pillanattól kezdve arra kérjük az

embereket, hogy az egész csapatunkat támogassák. A céljainkat ugyanis együtt tudnánk a legnagyobb eséllyel megvalósítani. Nem csak a döntéseknél szükséges többségi szavazatokról van szó, hanem még inkább az egyes képviselőjelöltek személyéről, tudásáról, szakterületéről.

ZSR: Ha október 13-án győztök, mit fogtok csinálni az első napokban?

TB: Erre is nagyon részletesen készülünk, az első 100 napos stratégiánk főbb elemei megvannak, a programunk is nyilvános folyamat végére állt össze. A konkrét cselekvési tervekben azonban meghatározó lesz, mit fogunk találni az átadás-átvételkor, az átvilágítás során. Az biztos, hogy ha október 14-én minket hirdetnek ki győztesnek, akkor az iskola előtti zebra ügyével kezdünk, ezt minél előbb meg kell csinálni a gyerekeink biztonsága miatt. Azonnal megindítjuk a Bécsi úti településrész számára kritikus fontos korábban említett folyamatokat is. De sürgősen lépni szeretnénk a falut övező erdők örökösödő státuszának megszerzéséért is, hogy ne tarvágasos, hanem erdőmegtartó gazdálkodásra térjen át a Pilisi Parkerdő. Azt is megígérhetem, hogy ugyancsak az első naptól azon fogunk dolgozni, hogy felszámoljuk a sokszor tapasztalható megosztottságot, és elkezdjük betemetni a faluközösségben meglévő árkokat.

ZSR: Mi az október 13-ai választások fő téje az itt élő közel négyezer számára?

TB: Az, hogy a már itt élő emberekre, a falura és környezetére koncentrálunk-e a következő években, vagy folytatódik az új lakóingatlanok irracionális, a közösségnek hasznot nem hozó fejlesztése. Sikerül-e megtartani Pilisborosjenő egy természeti környezetbe ágyazott falusias településnek, virágzó közösségi élettel, vagy újabb lakóingatlanok fejlesztését képviselő faluvezetést választanak a szavazók. Utóbbinak láthatóak a negatív hatásai, úgyhogy a 2097 Csoport Egyesület szerint itt az idő változtatni. Ezért mindenkit arra kérünk, hogy menjen el szavazni október 13-án. Azok is, akik úgy gondolják, hogy biztosan mi nyerünk – sőt, ők annál inkább! Arra kérjük őket, hogy hagyják ott egy kis időre a kiskertet akkor is, ha szép idő lesz. Nem lehet hátrahátrálni, minden szavazatra szükség van, hogy a csapatunk együtt kezdhesse meg egy új korszak építését.

A 2019. szeptember 20-ai polgármesterjelölti vitán Tömöri Balázstól elhangzott legfontosabb tervek

1. A falu kritikus pontjain (Ófalu, Bécsi út, Malomdűlő) sürgősen megnöveljük az áttereszék átmérőjét, hogy a következő eső kisebb károkat okozzon. A Budapesti Műszaki Egyetem a Szent István Egyetem szakembereit kérjük fel, hogy a felszíni vízelvezetés és patlak rehabilitációjának koncepcióját közösen alkossák meg, amiből tervet készítettünk, hogy pályázhassunk a megvalósítására.

2. Vagyonleltárt készítünk az önkormányzat tulajdonában lévő eszközök, földek, épületek, építési jogok és a függőben lévő perek kockázatainak reális értékéről. Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy kivizsgáljuk a fejlesztési területeket érintő adómentesség indokoltságát, jogalapját. Az összes szerződést, bírósági és joganyagot áttekintjük, a helyzetet a falu nyilvánossága elé tárjuk.

3. Ezek után minden egyes fejlesztési terület kapcsán külön stratégiát alkotunk. A területeket érintő fejlesztési ötleteket az ott lakókkal egyeztetve alakítjuk ki. Az önkormányzat érdekeit erőteljesen képviselő jogi szakemberekkel dolgozunk, hogy elhárítsuk a falut fenyegető pereseket.

4. Szakértői csoportokat hozunk létre és a helyi szakértőkhöz fordulunk konkrét gyakorlati és stratégiai szintű ügyekben is. Felmérjük közösségeinket: szociális térképet és egészségtérképet készítünk, hogy lássuk az önkormányzat lehetőségeit, feladatait egészségügyi és szociális területen is. Műszaki ellenőrt alkalmazunk, közbeszerzést írunk ki, érvényesítjük a kivitelezőkkel a garanciát.

5. Jól szervezett, hatékony, ügyfélbarát hivatalt fogunk működtetni. Számítunk a jelenlegi dolgozók együttműködésére. Növeljük az átláthatóságot, közérthetővé tesszük az önkormányzat gazdálkodását. Megbecsüljük és motiváljuk az önkormányzat és intézményeinek dolgozóit. Nem akarunk adóemelést, viszont hatékonyabb adóbeszedéssel javítjuk az adózási morált, és modernizáljuk az adóadminisztrációt. Felkészítjük a hivatalt a következő ciklusban megnyíló pályázati lehetőségekre, amikor közvetlen Brüsszellel pályázhatnak uniós forrásokra önkormányzatok. Profi pályázatmenedzsment-rendszerrel nem maradunk le pályázatokról csak azért, mert nincs készen műszaki, építési terv.

Fórumok után szomszédolás

A nyáron megvalósult ófalui, Bécsi úti és malomdűlői fórumok után az elmúlt hetekben több szomszédsági találkozón is részt vettek a 2097 Csoport Egyesület önkormányzati választásokon induló jelöltjei. Egy-egy lelkes, közéleti kérdések iránt nyitott szervezők köszönhetően jártunk az Újtelep, a Köves-bérc és a Papi-földek településrészekén, ahol a jelöltjeink bemutatkoztak, és megválaszolták az egybegyűltek általános és programspecifikus kérdéseit, illetve beszélgettek a felmerülő problémákról és lehetséges megoldásairól. A leggyakrabban feltett kérdések-

ből néhányat ebben a lapszámban is olvashatnak (lapunk 27. oldalán – a szerk.)

Köszönjük Aczél Ferenc, Rigler Ádám és Varsányi Zsuzsa szervező munkáját, és mindenkinek, aki eljött és kíváncsi volt ránk, illetve programunkra!

Nagyon sokan ajánlottak minket – köszönjük!

Ezúton szeretnénk megköszönni a pilisborosjenőieknek, hogy az önkormányzati választáson induló jelöltjeinket ilyen sokan támogatták ajánlásukkal! A jelöltenként kapott 450–475 ajánlás mintegy 15-szöröse az

induláshoz szükséges érvényes ajánlásoknak. Hálás köszönet annak a 35 embernek is, aki önkéntes munkájával segítette a gyűjtést! A helyi választási irodában átvették az ajánlásokat, és megállapították, hogy minden jelöltünknek van elegendő érvényes ajánlása, úgyhogy hivatalossá vált, hogy rajta leszünk az október 13-ai választás szavazólapjain! Eldőlt: három polgármesterjelölt és 19 képviselőjelölt, valamint 5 német nemzetiségi önkormányzati képviselő indul a választásokon.

Tömöri Balázs

fotó: Kádár Viktor

A 2097 jelöltjeinek bemutatkozása

A 2097 csoport Egyesület helyi polgármester- és képviselő testületi tag-jelöltjei szeptember 26-án este bemutatkozó fórumot és program-ismeretést tartottak a művelődési házban. A közvetlen hangulatú eseményen több tucat érdeklődő vett részt, akik a jelöltek beszédei után kérdéseket tettek fel a program egyes részleteivel kapcsolatban.

A fórum legizgalmasabb tapasztalata az esemény hangulata volt, ahol tárgyszerű légkörben, szakszerűen és nagyon nyitottan mutatták be a jelöltek felkészültségüket a felmerülő kérdésekkel kapcsolatban. Közben mindvégig érzékelhették a résztvevők a jelöltek együttműködésre törekvő beállítottságát, elkötelezettségét a falu valamennyi lakójának következetes és átlátható képviseletére. A jelöltek egyértelművé tették, hogy a konkrét feladatokra koncentrálnak, és szeretnék lezárni a faluban a megosztottságot, bizalmat akarnak építeni és megmutatni az előítéletes, gyanakvó attitűd értelmetlenségét. Ennek érdekében szakítani akarnak az önkormányzás során

mányzati apparátus; a lakosság folyamatos tájékoztatásának ügye; nem adóemelés, hanem az igazságos adóztatás megvalósítása; a helyi vállalkozások ösztönzése; a külső településrészek bekapcsolása a falu közösségébe; érzékeny szociális, egészségügyi politika és az

ifjúság támogatása; az infrastruktúra, az úthálózat és a vízelvezetés problémáinak szakszerű, távlatos és minőségi kezelése; valamint a fejlesztési területek peres ügyeinek mielőbbi, a falu érdekeit szem előtt tartó lezárása.

A résztvevők a hozzászólásaikban viszáigazolták az önkormányzásban az új stílus fontosságát, és jelezték, hogy nem lesz könnyű összehangolni az azonnali és a hosszabb távú feladatok elvégzését, a szükséges erő-

források megszerzését. Példaként az utak és a vízelvezetés rendbetételének a sürgető problémáját hozták fel többen, jelezve, hogy a hosszú távú, szakmailag megalapozott megoldások mellett sokszor azonnali beavatkozásokra is szükség van, és ehhez kapacitásokat kell fenntartani. A jelöltek azt hangsúlyozták, hogy nem olyan gazdag a falu, hogy megengedhetné magának az olcsó és rossz minőségű utak építését, mert a folyamatos javítás összességében sokkal többbe kerül. Vita bontakozott ki a fejlesztési területeken fenyegető perek kezelésével kapcsolatban, amelynek során a jelöltek hangsúlyozták, hogy a falu lakosságának mindenekelőtt a helyzet alapos feltárására és megismerésére van szüksége, azután pedig az önkormányzatnak a falu érdekeinek megfelelően kell eljárni a peres ügyek mielőbbi lezárásáért.

Többen érdeklődtek a jelöltek szakmai támogatató háttéréről. Tömör Balázs arról tájékoztatót, hogy a tudatos szervezés következtében a legkülönbözőbb szakterületekről jelenleg mintegy húsz, országosan is a legmagasabb szinten mozgó, és további 60 komoly szakmai tapasztalattal rendelkező szakértő ajánlotta fel önkéntes segítségét az önkormányzat szakmai munkájához. Ezeket a szakértőket az önkormányzat szakmai munkacsoportjaiba fogják bevonni. Ezzel egy új, korszerű közmenedzsment működést és kultúrát akarnak kialakítani az önkormányzatban.

Prof. Dr. Vass László

A résztvevők közben mindvégig érzékelhették a jelöltek együttműködésre törekvő beállítottságát, elkötelezettségét a falu valamennyi lakójának következetes és átlátható képviseletére.

Kiemelték, hogy a 2097 programjának fókuszában a következők állnak: az önkormányzás nyilvánosságának megteremtése; jól szervezett, ügyfélbarát és problémamegoldó önkor-

nyű összehangolni az azonnali és a hosszabb távú feladatok elvégzését, a szükséges erő-

Kampányutak és ami mögötte van

Az utépítések kusza háttere

Miután a faluban sebtiben megindult gyenge minőségű kampány-utépítések-ről a jogszabályi kötelezettség ellenére semmiféle dokumentációt nem tett elérhetővé az önkormányzat, egyesületünk közérdekű adatigénylést indított az utépítési ajánlatok és szerződések megismerése érdekében, illetve fogadóóráján kerestük meg polgármester urat, hogy a tervekbe betekinthessünk. Sok meglepetéssel szolgáltak a megismert papírok.

Az Ezüsthgyi úti szerződés esetén szembeötlő, hogy a beérkezett három ajánlattétel közül kettő szinte pontról pontra megegyezik. Annak ellenére, hogy az ajánlattétel tartalmazza, a kivitelezésben már hiába keressük az árokrendezést. Vízvezetetről annak ellenére nem gondoskodtak, hogy ismert tény, hogy maga az utca kulcsfontosságú vízvezető funkcióval bír.

Az adatbetekintés során kérésünkre egy 2012-es tervet mutatott be az iratokat átadó Markó Gábor. A terv és a megvalósulás közti különbség drámai. A terv tartalmazza a

„Fontosnak tartjuk, hogy ez a fejlődés a lehető legmagasabb minőségben és így szigorú szakmai szempontok mellett valósuljon meg.”

vízvezetést, a járdát, a kocsibeállót, ráadásul ott még aszfaltozott burkolásról van szó.

Kicsit mélyebbre ásva a történetben az is kiderül, hogy a kivitelező Gold Partner Komplet Út Kft. NAV-végrehajtás alatt áll, és egy olyan rendszer része, amelyben tömegesen vannak felszámolás alatti vagy kényszertörlesztés alatt álló cégek. Ezenfelül a cégvezető évekre el van tiltva a cégvezetéstől. A kivitelezés minőségét előző cikkünkben hosszasan taglaltuk, végcsatálva az úton láthatjuk, hogy a lakosok egy része a mai napig nem tudja használni autóbérlőjét, és a szeptember 21-i dugulás mutatott rá arra, hogy a csatornanyílásokat – legalábbis a szombaton felnyitott esetében – a kivitelező egyszerűen lebetonozta.

Valamennyi további, az utóbbi időben megvalósult utépítéssel az önkormányzat a GÉS Építőipari és Ingatlanforgalmazási Kft.-t bízta meg. A cégben különös szerepe van Küller János kampánytanácsadójának, Markó Gábornak, aki hol mint a cég képviselője nyilatkozik, hol mint a műszaki ellenőrzést végző személy tűnik fel, hol a lakosoknak szolgált információt Küller János hivatalos fogadóórája alatt. Mintha egy személyben képviselné a megbízó önkormányzatot, a kivitelezőt és az ellenőrzőt. Hogyan várható így el minőségi munkavégzés? Mindezen túlmenően az egyik ÖPE (Összefogás Pilisborosjenőért Egyesület, Küller János és jelölttársainak jelölőszervezete – a szerk.) honlap üzemeltetéséhez is köze van.

A szerződéseket áttekintve az embernek

olyan érzése támad, mintha az azt aláíró önkormányzat szándékosan saját érdeke ellen dolgozna. A fizetési határidő a megszokottnál is rövidebb, és az önkormányzatot védő passzusok (késedelmi kötbér, minőségi hibákból eredő szankció, garanciaérvényesítés módja stb.) teljes mértékben hiányoznak. Az építkezések során a környéken lakók mind megtapasztalhatták, hogy

sem a lakosság megfelelő tájékoztatása, sem a munkálatok kitáblázása, sem a munkálatok alatti folyamatos haladás biztosítása nem valósult meg, noha a szerződés-

ből adódóan ez mind kötelessége lett volna a kivitelezőnek.

Külön érdekesség, hogy vállalkozó GÉS Kft. a Mária, Olga és Bánya utcák esetében 5500 Ft/m² + ÁFA áron vállalta a munkákat, ennek ellenére a lakosoknak négyzetméterenként 7000–8000 Ft-jukba került, hogy számukra a normál esetben a felújítási munkába beletartozó beállítást is megcsinálják. Számlát egyik lakos sem kapott. Ugyanígy, az Ezüsthgyi út esetében a lakosoktól számla nélkül elkért 17 000 Ft/m² árral szemben a Gold Partner Komplet Út Kft.-vel kötött szerződésben szereplő összeg 7049 Ft/m² + ÁFA-ra jön ki. Igaz, hogy a szerződés értelmében ez utóbbi csak a munkavégzésre vonatkozik, az anyagot az önkormányzat biztosította. Különös módon néhány lakos számára, aki Egyesületünkhöz fordult, így a

■ készítette:
2097 Műszaki
Munkacsoport

forrás: 2097 Falufórum

az Ezüsthgyi út helyenként meg-megsüllyedt. Ami igazán ijesztő a történetben, hogy annak ellenére, hogy milyen gyenge minőségben valósultak meg a GÉS Kft. által eddig elvállalt útburkolási munkák, a hírek szerint az önkormányzat megbízta a Kft.-t a vízrendezés szempontjából kulcsfontosságú Kőfúvaros utca felújításával is.

A 2097 Csoport Egyesület azért dolgozik, hogy Pilisborosjenő olyan módon fejlődjön, ahogyan azt a helyben lakók szeretnék. Fontosnak tartjuk, hogy ez a fejlődés a lehető legmagasabb minőségben és így szigorú szakmai szempontok mellett valósuljon meg a most tapasztalható Mekk mester-megoldások helyett. Egy szakszerűen és

átláthatóan kivitelezett projekt mindannyiunk javát és örömét szolgálja, hiszen nem kérdés, hogy közös érdekünk a település úthálózatának fejlesztése. A kampányidőszak utépítéseit munkacsoportunk tanulságként dokumentálta és tárta a faluközösség elé, hogy a jövőben minden egyes elköltött közforint a falu előremenetelét szolgálhassa.

Teljelátok száma: 1

Az állami adóhatóság nyilvántartásában 2019.09.22-án/én az alábbi végrehajtási eljárással érintett adószámok szerepelnek:

Ha nem adott meg maximális lapméretet, legfeljebb 100 sort jelenítünk meg egy lapon.

Az adózó neve (elnevezése)	Adószáma
Gold Partner Komplet Út Koriátolt Felelősségű Társaság	25967960-2-13

A NAV adatbázisáról készített képernyőfotó

figyelem középpontjába került, ingyenesen megtörtént a kocsibeálló burkolása, rendbetétele, amiről esetenként maga a polgármester úr kezeskedett. Markó Gábor az ügy kivizsgálását ígerte; bízunk benne, hogy ez sikeresen meg fog valósulni, kellő nyilvánosság mellett.

Alig telt el néhány hét, a kivitelezés minőségi gyengeségei már jelentkeznek: az alap nélküli aszfalton helyenként már a gyomok is utat találtak maguknak, átnőve a friss burkolaton,

A választó választ

Különbé helyzetekben különféle minőségünkben nyilvánulunk meg: vagyunk szülők, gyermekek, rokonok, munkatársak, szomszédok, sporttársak, üzlettársak, lakók, főnökök, beosztottak, szülőtársak, utasok, ügyfelek, fogyasztók és sok minden más. Négy-öt évente egyszer, legalább egy napig választók vagyunk.

Nyolc éve élek Pilisborosjenőn a családommal, és első perctől kezdve érdeklődéssel követem a helyi közélet alakulását. Azok közé tartozom, akik szerint a politika túl fontos ahhoz, hogy (csak) a politikusokra bizzuk. Ezért kiemelten foglalkozom a most következő helyi választásokkal is. Aktív érdeklődéssel figyelem a választási kampány eseményeit, a jelöltek megnyilvánulásait, a véleményeket, nyilvános vitákat, fórumokat, pletykákat, rágalmakat, mindent, ami ezzel a választással kapcsolatos itt, Pilisborosjenőn. A 2097 egyesület tagjaként a kampányban is segídek, amennyire időm engedi.

Amikor ezt a levelet írom, már túl vagyunk

a polgármesterjelöltek nyilvános vitáján. Érdekes, izgalmas verseny van kialakulóban; ez nekem, a választónak kedvez. Jó az, ha van értékelhető választék. Pilisborosjenőn három komplett csapat indul: a jelenleg regnáló ÖPE – Küller János vezetésével, a 2097 csapata – élén Tömöri Balázzsal, valamint a Patrióták – Gergely György irányításával. Minden elismerésem mindazoknak a helyi embereknek, akik ezt a megmérettetést és – megválasztásuk esetén – a feladatot vállalják.

Az előző választások tapasztalatai alapján a választók fele nem szokott élni a választójogával. Ők nem vállalják a felelősséget, ezért szerintem egy kicsit kevesebb joguk lesz panaszkodni, ha Pilisborosjenőn nem úgy alakulnak

a dolgok, ahogy ők szeretnék. Én elmegyek szavazni október 13-án, és azt is pontosan tudom, kire adom a voksomat. Lehetnek azonban olyanok, akik még nem döntöttek el, kire fognak szavazni 13-án. Elmondom, én mi alapján döntöttem.

Mindhárom polgármesterjelöltet ismerem valamennyire, mindhármukkal beszélgettem legalább egy-két alkalommal, azt is tudni vélem, mit tettek az elmúlt időszakban a helyi közéletben. A képviselőjelöltek egy részét személyesen ismerem, a jelenlegi képviselők tevékenységét és teljesítményét meg tudom ítélni. A jelöltek programját, elképzeléseit ugyancsak megismertem már. Végső soron a választás bizalmi kérdés. Kinek hiszem el, hogy amit megválasztása esetén tenni kíván, az nekem is és a falunak is jó lesz, és azt ő valóban meg akarja és meg is tudja valósítani?

Az ÖPE ajánlata egyértelmű: ugyanezt folytatjuk, ugyanígy. Ez az ajánlat nekem két okból sem jön be: az irány, amerre az ÖPE a falut fejlesztené, nekem nem szimpatikus, és még kevésbé szimpatikus az, ahogyan ezt csinálták és csinálnák.

A Patrióták mást csinálnának, de ugyanúgy, ahogy a jelenlegi testület. Részben egyet is tudok érteni a céljaikkal, de nem szimpatikus a mód, ahogy azokat elérni szeretnék, és erősen kétlem, hogy képesek lennének rá.

A 2097 üzenete számomra: mást, másképpen. Ismerem a programjuk részleteit, volt alkalmam megismerni a munkamódszereiket és a hozzáállásukat, legtöbbjükkel dolgoztam is együtt egy-két közösségi projekten. Szimpatikusak a célok, egyetértek azzal a móddal, ahogy dolgoznak, és hitelesnek érzem a vállalásukat. Hát ezért számíthat október 13-án a szavazatomra a 2097 csapata.

Madaras Zoltán

Kik vagyunk és miért dolgozunk?

Röviden a 2097 Csoport Egyesület céljairól

Egyesületünk tagjai egy olyan fejlődő faluért dolgoznak, amely maximálisan igyekszik őrizni falusias jellegét, méretét, védettségét, természetközelségét, hogy mindig jó legyen ide hazajönni. Egy olyan faluért, amelynek gazdálkodása hosszú távra tervezett, átgondolt, átlátható, ellenőrizhető és számonkérhető. Egy olyan faluért, melynek vezetését az áttekinthetőség, a nyilvánosság, a bevonás és az ügyfélközpontúság határozza meg. Egy olyan faluért, mely nem pusztán lakóházak csoportját, hanem élő, sokrétű közösséget jelent, közösségi terekkel, programokkal. Egy olyan faluért, melynek fejlesztései a faluközösség akarata és céljai szerint zajlanak.

A falu legerősebb embere

Ünnepi portré a 100 éves Sipeki Mátyásról

Érdemes reggel korán kelni, és hét órakor a Budai út felé haladni. A „reggeli hangulatfelelős”, ahogy Frivaldszky Betti nevezte, mindennap arra sétál a kutyájával (Rippi). Az Olga utcától, ahol 73 éve lakik, egészen a kápolnáig és vissza. Igazán nagy jelentősége ennek akkor lesz, ha megtudjuk, hogy a bácsi, akivel ott találkozhatunk, október 1-jén lett 100 éves. Sipeki Matyi bácsi életéről, küzdelmeiről, családjáról az Olga utcai házban hármasban; lányával, Margittal és menyével, Valériával beszélgetünk.

fotó: Hirtling Márton

Matyi bácsi mindene a kutya, reggelente pontosan háromnegyed hétkor útnak indul és sétál. „Ha pár perc differencia van, a kutya már jelez, hogy induljunk. Esőben nem megyünk, akkor csak az utcában fut egyet.” Az autósoknak integet, van, akinek a kalapját is megemeli. „Nem mindenkinek emelem meg a kalapom” – mondja, csak annak, akiről tudja, hogy már többször köszöntötte, például az autólámpa villogásával. Matyi bácsi mesél, minden munkahelyéről pontosan be tud számolni, pedig nem volt belőle kevés. Felsorolni is kihívás, mi mindent dolgozott; volt libapásztor, tehenész, summás, péksegéd, cukrász, csillás, sírásó, kocsis – mindig megerőltető fizikai munkát végzett, minden munkaadója elégedettségre.

Miközben mesél, sokszor évtizedeket ugrik az időben, de élvezet hallgatni. A fehérvarcsurgói tehenészetben végzett munkát említi, ami azért lényeges, mert itt kapta a munkakönyvbe a bejegyzést, hogy minden mezőgazdasági munkára alkalmas. Ez nagy megtiszteltetés volt akkoriban.

Egész életében dolgozott, 9 évesen ő lett a családfenntartó, mert édesapja, aki betegen tért haza az I. világháború után, meghalt. Ő

lett „Mezőkövesd Bendegúza”, mondja lánya, Margit, hiszen libákat terelt, minden munkát elvállalt, hogy segítsen édesanyjának, aki egyedül maradt a három gyerekkel.

„Vitéz” Matyi bácsi

A Tolna megyei Göllén született, de 5 éves korától Mezőkövesden élt, mert édesapja ott kapott munkát. Édesapja az első világháborút követően Kisezüst Vitézségi Érmét kapott. „Ha a Nagyezüst Vitézségi Érmét megkapta volna, akkor vitéz lett volna, és akkor én is, mint a legidősebb fiúgyerek, használhattam volna a vitézi címet” – meséli látható csalódottsággal Matyi bácsi; nem a megnevezés miatt volt fontos, hanem mert a vitézek 5 hold földet kaptak megművelésre.

Nekünk mindez „csak” történelem, amikor az ország uradalmakra tagoltan foglalkoztatott rengeteg embert, a lovásztól a kocsisig, a kertészbojtártól a mezőgazdasági idénymunkásig. Mezőkövesdről 4000 ember járt ki grófságokba, gazdaságokba dolgozni. A harmincas években még tizenkét cukorgyár működött, aminek a cukorrépa-termeléséhez is sok munkás kellett. Matyi bácsi summásként is mindig helytállt, „a mezőgazdasági munka minden területén dolgoztam, ez addig ment, míg a háború ki nem ütött”. Kérdésemre, hol töltötte a háborús éveket, elsőként az amerikai fogságot mondja, 1944 áprilisában, Pockingban. Rostockban kapott légnymást, amitől a jobb fülére szinte megsüketült. Itt egy hetet kórházban töltött.

Matyó viselet és katonaruha

„Ekkor már házas ember volt, Matyi bácsi?”, kérdezem, ő pedig azonnal rávágja a dátumot, „1944. január 10-én házasodtam”, majd hozzáteszi, hogy felesége gyönyörű matyó ruhában volt, ő pedig katonaként szabadságot kapott az esküvőre. Csodálatos képeket nézünk „A szülőföldem Pilisborosjenő” című könyvben: Hajdú Margit gyönyörű, mezőkövesdi matyó viseletben, Matyi bácsi katonaruhában. „Feleségemmel együtt voltunk summások, ott ismerkedtünk meg, és jó sokáig udvaroltam, meg aztán közbejött a háború. 1941-ben ismerkedtünk meg, 1944. január 10-én volt az esküvő.” Újra elhangzik e fontos dátum.

Huszonöt éves volt ekkor, a szüleinél laktak Mezőkövesden, mindketten éjt nappallá téve dolgoztak. Hogyan került Pilisborosjenőre a háború után, tudakolom, persze tudom, hogy a kitelepítés-betelepítés kinek sorscapás, kinek lehetőség volt az életében. „Szüleimnél laktunk, de már házasok voltunk, és jött a lehetőség, hogy házhoz lehetett jutni az ország

írta
Máté Krisztina
ujzag@2097.hu

német lakta területein. 30 család jött Pilisborosjenőre, mi ebbe a kis szoba-konyhás házba kerültünk.” Felesége, Hajdú Margit 1998-ban hunyt el, neki is munkával teli, küzdelmes élet jutott. Pilisborosjenőre ketten jöttek, majd születtek a gyerekek, 1947-ben Margit (rajta sem látszik a kor, ez családi hagyomány), 1949-ben Sándor (autóbalesetben hunyt el 1976-ban), majd 1952-ben Mátyás, és 1955-ben József.

Margit nem győzi hangsúlyozni, milyen szépek voltak a szülei. „Apu nehezen szokott meg itt, a mai napig »hazamegy« Mezőkövesdre. De a munkabírása és szorgalma itt is segített. Amikor idekerültünk, Gröschl Gyuri bácsiéknál (Gergely György szülei – a szerk.) kezdett dolgozni kocsisként. Nagyon megszerették egymást. Gyuri bácsi felesége, Mici néni tanítónő volt, mindannyiunkat ő tanított. Papa lovas kocsival szállította a szentet, a fát, télen-nyáron. A barátság a Gröschl családdal halálukig megmaradt.” Lapozgatjuk a könyvet, amit Gröschl György és felesége írtak. Margit ismét büszkén nézi az esküvői képet, édesanyjáról könnyes szemmel mesél. „Édesanyámnak négy gyerek mellett 37 év munkaidőt igazoltak le. Apu is egész nap dolgozott, egyedül voltunk egész nap. Mikor a munkából este hazajött anyu, akkor a fát vágni kellett, a vizet húzni, a tésztát gyúrni, de ő minden este megfőzött, mire elkészült, 11 óra volt. Mi meg addigra ott aludtunk el, ahol ért minket az este. Volt, hogy a legkisebb gyereket a kiságyban rárakta a talicskára, mi meg fogtuk a szoknyát, és csukott szem-

mel, hajnalban indult a karaván fel a nagymámhoz. De jó gyerekkorunk volt, az iskolából a pataokban jöttünk haza, gátat építettünk benne, és ott fürödtünk a vízben. A mostani iskolánál focipálya volt, oda jártunk le focizni, és gombásztunk, jártuk a falut a Kálváriától a Templomkertig.”

Egy srác a portán

Matyi bácsi 30 évesen került a Fővárosi Ásvány- és Szikvízüzembe mint áruleadó. Ásványvizet szállított a Gellért Szállótól Albertfalváig kocsival. Megterhelő fizikai munka volt, több száz ládat kellett napjában a kocsira pakolni. „Nem nyolcórás munka volt”, mondja, hajnalban ment gyalog az ürömi vasútállomásra. „Jól kerestem, nem a munkát néztem, nekem mindegy volt, mit kellett csinálni. Csak az volt a fontos, hogy el tudjam látni a családomat.” Matyi bácsi 21 évig volt a Margitszigeten, később, amikor a Balatonnál vagy Pesten járt, mindenhol megismerték a szódaszállító kocsist, és már messziről integettek neki. Marasztalták is az üzemnél, de a helyi TSZ fonodájában adódott munka. Itt dolgozott nyugdíjas koráig. Nem csodálkozom, amikor meséli: „Elmondom, hogy annak dacára, hogy ilyen »nagyszál« ember vagyok, a legerősebb voltam a faluban. Százkilós zsákok felraktam a vállamra és eljártam a csárdást. Ezt a nagyobb darab fiúk sem tudták megcsinálni.” Ez még csak növelte az évek során amúgy is kialakult elismertségét a faluban. Svábok, betelepültek egyaránt példaképnek tekintették. Még mielőtt azt gondolnánk, Matyi bácsi a nyugdíjazással szépen hátradólt és dolgos évei után

A miniszterelnöktől köszöntésül kapott ünnepi emléklappal

pihenni kezdett, gyorsan tegyük hozzá: 75 évesen még elment portásnak a kőfaragógyárba a Bécsi útra, ezt így meséli: „A szobrászoknál volt egy ismerősöm, akinek mondtam, ha lesz munka, elmennék. Egyszer szólt, hogy van felvétel portásnak, ekkor 75 éves voltam. Ez az ismerős mondta a telepen a szobrászoknak, hogy van egy srác, aki jön a portára dolgozni. Én voltam az a srác. Aztán, amikor bementem, jót nevettek. Ekkor elküldtek az SZTK-ba vizsgálatra. Orvosnál én csak akkor voltam, ha kényszerítettek. Az SZTK-ban aztán mindenki csodájára járt, hogy 75 évesen munkát vállalom.

Tíz évet még lehúztam ott, mondták is, ilyen portásuk még nem volt. Eleinte egy piszkos kis bodega volt, az ajtót alig tudtam becsukni, de szépen rendbe tettem, képeket raktam a falra, televíziót is tudtam nézni.”

Ma is megvannak a feladatai a ház körül, „a fűnyírást nem adja ki a kezéből”, mondja nevetve Vali. „A legnagyobb motiváció a kutya, szavak nélkül értik egymást, erőt, örömet, boldogságot ad, ő a minden, érdemes felkelni érte. Az egyik fotelben a kutya, a másikban Matyi bácsi ül.”

„Nagyon okos kutya – teszi hozzá Matyi bácsi –, két fotel van nálam egymás mellett, az egyik az enyém volt, a másik a feleségemé. A kutyas leül a fotel előtt, mondom neki, a tied, de addig nem ugrik fel, amíg meg nem engedem neki. Ha esik az eső reggel, látja, hogy csak a botot veszem elő, a nyakörvet nem, akkor tudja, hogy csak az utcában sétál egyet egyedül.” Rendszeresen nagyobb kört is tett a faluban; kisbolt, temető, kápolna. „Három hete még felment a nagyboltba” – mondja nevetve Margit néni –, aztán alig tudott hazajönni. De a fodrászom (Temesiné Judit) mondja, hogy ők róla vesznek példát. Megtudom még, hogy kedvence a nokedli pörkölttel, szereti a vörösbort, és 90 éves koráig dohányzott. Minden érdekli, nagyon kíváncsi, nemrég még szemüveg nélkül olvasott.

Matyi bácsi előtt én is megemelem a kalapom. Ezt tették sokan október 1-jén, amikor 100 éves lett a falu legerősebb embere. Találkozunk 5 év múlva, hiszen Matyi bácsi már a 105-re készül. Addigra szert kell tennünk egy Nagyezüst Vitézségi Éremre, hogy örömet szerezzünk neki. Vitéz Matyi bácsi. Isten éltesse!

Játszótérszépítés közösen

A június végi Családi Piknik után sokan kérték, hogy lesz-e folytatás. És lett. Szeptember 21-én egy újabb nagyszerű napot töltöttünk együtt. Nyáron jótékonsági sütívsárt rendeztünk és gyermektáboroztatásra gyűjtöttünk. Ezúttal a játszótér szépítése lett a közös ügyünk.

Amikor az ember szabadtéri programot szervez, központi kérdéssé válik az időjárás. Egész héten csuriban volt a kezünk, és végül talán az ősz eddigi legszebb napja virradt ránk szeptember 21-én, szombaton. Talán az égiek is tudták, hogy valami nemes cél érdekében gyűlnek össze aznap Pilisborosjenő családjai. A második Családi Piknik keretében a játszótérter terveztek szebbé, rendezettebbé tenni. Terveink kivitelezéséhez előzetesen az önkormányzat hozzájárulását kértük, és meg is kaptuk.

Réggel 9 óra után nem sokkal már csattogtak a metszőollók, berregtek a csiszológépek és a sövénynyírók. Tömöri Balázs irányítása mellett a délelőtti folyamán lecsiszoltuk és újrafestettük a padokat. Lenyírtuk a kerítés mentén a sövényt, a szülők kérésére a focipálya felőli oldalon magasan hagyva, továbbá

megszabadítottuk a futónövényektől, amelyek teljesen benőtték a bokrokat. A játszótéri elemek körüli földterületeket felástuk, határvonalait kigazoltuk, és összegereblyéztünk.

Az összegyűlt zöldhulladékot a pilisvörösvári komposztálóba szállítottuk.

Közben persze arról sem feledkeztünk meg, hogy jól érezzük magunkat. A pingpongasztal svédasztallá avanszált, amelyre mindenki hozott valami finomságot. Bozsódi Borival táncoltunk egy kicsit. A játszótér már önmagában

elegendő szórakozási lehetőséget nyújtott a gyerekek számára, a nagyobbak azonban a munkából is kivették a részüket: vagdosták az ágakat, ástak, csiszoltak, és libasorban hordták a zöldhulladékot a szállítójárműbe. A legkisebbekre Kiss Ildikó, a Tökmag Családi Bölcsőde vezetője vigyázott. Idő hiányában nem kerülhetett sor a tervezett fűzfa árnyékoló kialakítására a homokozó körül, de a kivitelezést előkészítő kertészcsapat októberben, az arra leginkább alkalmas ültetési időszakban pótolja az elmaradt munkát.

Amikor az ember bármilyen programot szervez, mindig izgul, hogy mennyien jönnek el. A program kezdési időpontja után fél órával már egyáltalán nem kellett tördelnünk a kezünket. A játszótérre kitéhettük volna a „megtelt” táblát. Ez az esemény újra bebizonyította, hogy a közösségnek mekkora ereje van, és ezért mennyire fontos, hogy foglalkozunk a közösség építésével és összetartásával. Néhány család számára ez volt az első alkalom, hogy faluközösségi munkában vett részt. Már csak miattuk is megérté!

Viszkocsil Vera

Tűz és föld

Portré Lukáts Kata kézművesről

írta:
Varsányi Zsuzsa
ujzag@2097.hu

„Lukáts Kata varázslatos kerámiáinak kiállításával újranyílik szeptember 6-án a Kézfogó galéria.”

Igy kezdődött a meghívó, és kezdődött vele újfent a viccelődés is. Esküvők lesznek ott talán? Még az is lehet, de elsősorban kiállítások és koncertek lesznek ott ugyanúgy, mint amikor több mint tíz éve először csendült ott muzsika és megteltek képekkel a falak. Betegség miatt volt az utóbbi években zárva. S most, hogy újból életre kelt, marad a név, mert hátha sikerül már egy őszinte, erős kézzel való elősegíteni ezzel is azok között a régiek és újak között, akik még mindig nem vették ki a kezüket a zsebükből.

Lukáts Katát megismerni, bevallom, nem kis feladat. Bár sokan ismerhetik, hiszen legalább két évtizede itt él, jelenleg az iskolánkban napközis tanító néni, de annyi mindennel foglalkozik, hogy leginkább azt volna könnyebb elmondani, hogy mivel nem... Csak kapkodom a fejem, ahogy mesél, és közben igen nagy elánnal ugrál egy ezer fokon izzó kemence, meg egy ronda, valamikor olajoshordó között, aztán rohan a gázipalackhoz és leönti vízzel, a frászt hozva rám, szóval nagyon ügyködik, és teszi ezt egy bőrruhában – a bőr nem gyullad meg?: csodálkozom tisztos távolból –, a fején meg egy kendő, rajta egy kapucni, meg még valami sapka is, óriási védőszemüveg, egy szóval elég rémesen néz ki ez az egyébként nagyon csinos hölgy. Közben ilyeneket mond: „Ez a szutykos hordó a redukciós tér. Le kell folytatni, hogy ne jusson oxigénhez, mert ha nem kap oxigént, akkor kiderül, hogy tud-e játszani...” Csak remélem, hogy nem élőlény van abban a hordóban. Aztán hátrálok, mert miközben abból az ezer fokos, már tudom, hogy kemencéből – ki gondolná a nyitott fészer fűvére kirakott, ütött-kopott valamiről ezt

– egy jó hosszú piszkavassal, halált megvető bátorsággal kis, színes cserépdarabokat varázsol ki a tűzből és dobja a lábam elé, miközben megnyugtat, hogy ez nagyon mérgező. Persze rögtön kiderül, hogy csak a füstje. Tovalebben, és boldogan sorolja: „Látod, ez perzsakék, ez meg milyen gyönyörű vörös, és a türkiz... Megvettem egy hagyatékot, rengeteg máz volt benne, és most próbálom...” – de nem tudom meg, hogy mit próbál, mert elmélázok kicsit ezen a hagyatékon. Nekem eszembe nem jutna a bútorokon, könyveken, miegymáson kívül mázhagyaték, de egy keramikusan, hogy a mázra gondol. Ami egyébként por, aztán abból kutyul...Te jó ég! Mi mindent kell itt nagy sebességre kapcsolva bűvészkedni, amíg megszületik egy szép tál vagy csempe vagy pohárka, olyan tárgyak, amiket elhozott a kiállításra. Soha többet nem fogok aludni, ha valami ilyesmire fájdulna meg a fogam. Iszonyú nagy munka. Ez a rakuzás meg különösen, mert azt nem mondtam még, hogy rakukerámiákat készít Kata. Halványtürkiz vagy perzsakék sejtésem sem volt idáig, hogy ez mit jelent, de már tudom, hogy a raku egy japán technika. Itt nem korongoznak szép formákat, itt kézzel formázza a samottos agyagot, aztán kiégeti, ebben az ezer fokosban, vigyázva hogy nagyon szárazon tegye be, mert ha vizes, akkor szétrobban, aztán mázazza – micsoda szó, mázazza, legalább olyan fura, mint maga a folyamat, mert annak nagy része az izgulás, a várako-

zás, hogy milyen is lesz a máz, ami igen öntörvényű valami. Szépen összefolynak benne a színek, de úgy, ahogy ők akarnak, aztán újabb kemence és sütés. Előtte valami zsenigélés van, ha jól jegyeztem meg. Ezer bocsánat, ha felcseréltem volna a fontos és pontos tennivalók sorát.

A mulandó, a befejezetlen, a szerény, az alázatos, a mindennapi, a szokatlan, az egyedi dolgok szépsége a japán raku. „Ezt nem én mondtam – tiltakozik Kata –, én nem tudok ilyen összeszedett lenni. Azt is mondják, hogy A ráérő idő élvezete.” Hogy ezt jelentené a raku?

Na jó. Ezzel még barátkozom. Mindenesetre a tárgyak, amelyeket Kata megálmodott, különlegesen és nagyon szépek. Pedig nem is oly rég csinálja. Mindössze másfél éve. Szentendrén látta meg az első rakukerámiát, azonnal bombázta a művészt, hogy tanítsa meg neki, de ő, tán konkurenciát sejtve, csak hitegette. Mások is. Aztán a kerámiaparkban – ilyen is van? – megtanult kerámiázni, mozaikozni. Budán, a Erőd utca sarkán van egy ház, ahová 100 négyzetméternyi mozaikot készített, sokan Barcelona Gaudiját emlegették. Közben volt valami betonnal kapcsolatos tanulmány is, műszaki egyetemistákkal együtt tervezett és épített a Gellért mellett, és mindez úgy kezdődött hogy ez a Somogy megyei, nagybajomi lány latin-magyar szakot végzett a szegedi József Attila Tudományegyetemen. Közben megismerkedett Malgót Istvánnal, aki – hogy Katát idézzem – rohadt jó szemináriumot vezetett, és bevette őt a „Minden rendbe jön,

szerelem” című színdarabjába, amely Müller Péter Sziámi egyik dalát idézi. Azzal a Katona József színházban szerepeltek, meg Miskolcon, Sopronban, a próbák meg mindig itt voltak, Pilisborosjenőn. „Malgot itt akart tartani, de visszamentem Szegedre, és elvégeztem az egyetemet. Várandós lettem az első lányommal – milyen szépen mondja. Rég hallottam így. Nem terhes, nem állapotos, hanem várandós. – Magó most 23 éves, és Londonban jár művészeti egyetemre. A másik lányom, Szofi 12 éves, és már ő is rajzol. Egészen jól.”

Azt nem mondtam még el Katáról, hogy gőzerővel fest. A táját, a természetet imádj. Nagyon szeretne egyszer a képeiből egy kiállítást. Semmi kétségem, biztosan sikerül neki. Mesél indiai útról, találkozásáról a dalai lámával, de még innen is oda kanyarodik, hogy kiállítani nem szeret igazán. Azt szereti, ha megveszik és használják a tárgyait. A raku-kerámiáit először mégsem vásárlan – ahová

előszeretettel jár – mutatta meg, hanem fogott egy pokrócot, leterítette itt, a levendulával szemben, a nagy platán alatt, kirakta a portékát, és jöttek-mentek-vettek a turisták.

Még azt sem mondtam el róla, hogy az

A mulandó, a befejezetlen, a szerény, az alázatos, a mindennapi, a szokatlan, az egyedi dolgok szépsége a japán raku.

egyetem után nem tanárként helyezkedett el, hanem főleg masszírozásból élt, amit egy ausztrál terapeutától tanult, ezt még most is műveli, kitanulta vagy megtanulta a Waldorf-tanárságot, játszott egy cigánylányt egy '56-os filmben, és a véletlen egyszer úgy hozta, hogy élete akkori párjával megvették Malgot

István házát itt, Borosjenőn. Cirkusztáborban is volt, megtanult egykerekezni, meg valami más kunsztot is, csak azt nem tudom, hogy kell leírni. Ez egy kifeszített hevederrel kapcsolatos dolog. Néha ír, főleg verseket, és énekelni szeretne, de azt nagyon. Már előfordult, hogy népdalokat énekelt közönség előtt, kicsit másképp, kicsit magára formálva. Improvizálni szeret. A tűz és a föld. Ez a kettő, ami élteti. „Az ember az nem egyféle, az sok.” Hát Katára ez a mondat igazán illik. Csak győzzék utolérni, akik vele vagy mellette élnek... Most valószínűleg éppen fekvőtámaszokkal erősíti magát, mert három hétre bezárt az uszoda, ahol edzeni szokott, és nem hagyhat ki ennyi időt, ugyanis indul hamarosan a seniorok országos versenyén mellúszásban. Most Hódmezővásárhelyen rendezik. Legutóbb ezüstérmert hozott. Nem tudom, hogy épp most melyik vásárban találkozhatnánk vele, de a Mandelbrot Pékség adventi vásárán biztosan itt lesz.

A koronatanú

Beszámoló a Külső-Bécsi úti Filmklub első alkalmáról

Alig egy évvel ezelőtt még nem is tudtuk, hogy Pilisborosjenőnek ilyen pezsgő kulturális élete van – a Jenői Szalontól kezdve a jazzfesztől az Ezüsthelyi Piknikig stb. –, ám már akkor elhatároztuk, hogy a falu Külső-Bécsi úti településrészén lévő házunkban, annak udvarán vagy kertjében kisebb-nagyobb kulturális programokat szervezünk. Pusztán azért, mert ilyen a „beállítottságunk”. Aztán, amikor túl voltunk itteni lakosként első faluközponti programunkon – a Mandelbrot pékségben rendezett Jenői Szalon egyik eseményén –, csak megerősítettük magunkban korábbi elhatározásunkat, annyiival kiegészítve, hogy

a mi majdani programjainkat mindenképpen hangoljuk össze az ófalubeli rendezvényekkel. Nem titkoltan azért is, hogy a több részre szakadt Pilisborosjenő „egyesítéséhez” a magunk módján hozzájáruljunk.

Sokáig terveztük a debütáló előadás témáját és időpontját. Előbbi kapcsán fel sem merült más, csak az, hogy a minőségi, magas színvonalú kultúrának adjunk teret és helyet. A konkrét választás pedig adta magát: mivel a 2010 óta létező Nyugat Plusz független szépirodalmi folyóiratot – amely a 20. század elején létezett legendás Nyugat szellemi utóda – is mi jelentjük meg, egy olyan műsort válasz-

tottunk, ami ehhez is köthető.

A lap alapító-főszerkesztője, Szabó Zoltán Attila és az ismert színész – és költő –, Kálloy Molnár Péter közös alkotása a 2011-ben készült „A koronatanú” című dokumentumfilm, ezért az általunk életre hívott Külső-Bécsi úti Filmklub ezzel a mozzival indult el szeptember 13-án.

A film Hetényi Károly kalandos életét dolgozza fel, akinek az árvaházból a legendás budapesti New York Kávéházig vezetett az útja, ahol Karády Katalintól Karinthy Frigyesig, Csontos Gyulától Jávor Pálig sorjáztak a kor hírességei. Anekdoták és kulisszatitkok, a kutyák számára minyont rendelő Csontos és az önmagában bizonytalankodó Páger Antal – A koronatanú lényegében szórakoztató, mégis elgondolkodtató múlt századi korrajz.

Igaz, nem volt telt ház az amúgy is kevés férőhelyes kis kertmoziban, de a visszajelzések és a többségében elégedett vélemények alapján nyugodtan leírható: bánhatja, aki kihagyta! Nemcsak a filmet, hanem a körítést is! Mert bár Kálloy Molnár Péter egyéb színházi elfoglaltsága miatt nem tudott eljönni, de videóüzenetben köszöntötte a látogatókat, ugyanakkor a másik alkotó jelen volt, és vele beszélgettünk a film forgatásának kulisszatitkairól, a már elhunyt főszereplőről, az új filmkészítési terveiről. És ezek mellett volt egy – nem szokványos – nyugatos-pilisborosjenői kvízzjáték, a nyertes pedig egy értékes irodalmi ajándécsomaggal térhetett haza.

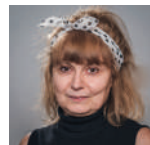
A felemás indulás ellenére folytatása következik! Az értékes és egyedi programokért megéri majd kimozdulni az Ófaluból...

Kiss Ildikó, Raffai Ferenc

Győztes kakas az ürömi hobbiház udvarán

A kakasszépségverseny eredményhirdetése

A kakasszépségverseny diplomáciai fordulatot vett. Történt ugyanis, hogy a falunkban lakó dr. Andrónyi Kristóf levélben megkeresett minket, és érdeklődött, hogy nevezheti-e ürömi ismerőse kakasát.

írta:
Frivaldszky Bernadett
frivaldszky.bernadett@2097.hu

fotó: Frivaldszky Bernadett

Fogadtuk a jelentkezést több okból. Egyrészt megkérdeztük, ha valaki a barátjának akar jó, másrészt egy újabb választóárokba dobhatunk néhány lapát földet, nevezetesen az Ürömet és Pilisborosjenőt megosztóba. Harmadrészt küldött egy linket, hogy ennek az úrnak van egy hobbiháza, ami zsákfalviként, riporterként minket felkészületlenül ért: nem tudtunk ellenállni. Megindokolva, hogy biztos áthallani a délceg legényke reggeli rikoltozását: elfogadtuk a nevezést.

Gyors egyeztetés után be is kéredeztem megnézni a hihetetlenül hangzó turisztikai

fotó: Frivaldszky Bernadett

csodát. És valóban, az Üröm központjában lévő Optika épületének udvarán egészen szokatlan életérzés fogadja az ember lányát.

Sejtették volna? Én álomban sem gondoltam volna, hogy hobbiház vár rám, és még egyebek: lombház, biotó, kemen-ce, fürdődézsza és szauna. Igazi álmovilág. De még alakul minden, mert lesz jurta és ellenáramoltatós medence. És mire a cikk megszületett, elkészült a jégkunyhó is. Mivel egyik mániám a települési tökevonás kapcsán a turizmus, kifaggattam dr. Korom Ágostont, a hely megálmodóját és tulajdonosát.

Az EU-joggal foglalkozó PhD-s kutató úgy érezte, hogy kiegészítené a nem túl magas egyetemi tanári fizetését, és belevágott a szobakiadás-bizniszbe. Amikor észlelte, hogy a térségben csak úgy lehet érvényesülni, ha minél lejjebb szorítod az árat, és igazából a berendezés nívója sem érdekel cserébe senkit, inkább úgy döntött, hogy nagyobb fantáziát igénylő ötlet után néz. Így jött a hobbiház. Mivel különleges hangulatú szállást tud nyújtani széles körű kiegészítő szolgáltatásokkal, ezért telt házzal működik, és elkérheti a magasabb árat is.

Amikor arról kezdtem el neki mesélni, hogy milyen jó lenne, ha a térségre kitalálna a két falu valamilyen közös turisztikai stratégiát, először nehezen értette. Nem értelmi akadályok voltak, hanem olyan régóta küzd egyedül, hogy neki már az is csodálatos, hogy senki sem akadályozza. Amikor kissé botladozva adtam elő – nem vagyok turisztikai szakember –, hogy mi itt a Pilis kapuja lehetnének, ajánlhatnánk egymás szolgáltatásait kifelé stb., hamar gyakorlatiasra fordította: lesz egy információs füzet a vendégei számára, és felsorolná benne a borainkat, a tájházat, meg amit érdemes. Merthogy a szállásadónak is érdeke, hogy több vendégéjszakát legyen érdemes eltölteni a környékbeli gazdag lehetőségek miatt. És persze mi is ajánlhatnánk őt offline és online faliújságokon. Barteralapon. És ez csak egy szál; mennyi lehetőség lenne, ha szakemberek ülnének le ötletelni! Mert pályázat, az van bőven (lásd keretes).

Na de a lényegre térve, természetesen ott volt Kakas is, aki bebiztosította nálam a helyét egy újabb érzelmi húr megpendítésével: szegénynek a tyúkjait elvitte valami ragadozó (2-3 jérce kerestetik sürgősen!), úgyhogy magányában a nyulakkal került egy ketrecbe. Micsoda sors!

Legyünk gálánsak, engedjük át neki a díjat mi, pilisborosjenői kakastulajdonosok!

A zsáknyi nyereménytáp átvehető a Pilisborosjenő, Ilona utca 7. szám alatti takarmánypoltban (Nyitva hétköznaponként 16:30-18:00).

A Nemzeti turizmusfejlesztési koncepció 2014–2024.

Erőt adó Magyarország. A versenyképes turizmus koncepciója című kiadvány jövőképe szerint 2024-ben Magyarország az egészségturizmus több területén is Európa legnépszerűbb desztinációja lesz. A szakmai célok között találjuk a legfontosabb nemzeti turisztikai termékek sikeres fejlesztését, a stabilan működő turisztikai szervezeti rendszer teljes kiépítését, a belföldi és nemzetközi turisztikai alapmutatók javítását és a sikeres nyitást új piacok felé. A specifikus célok között szerepel az erőt adó Magyarország elérése: innovatív, kreatív és minőségi termék- és kínálatfejlesztés keretében a tematikus és területi fókuszú fejlesztések, a szolgáltatások minőségének emelése, turisztikai K+F+I, gyógyvizek „evidence based” orvosi kutatásai és új területek bekapcsolása: szabadidő-gazdaság, alkonygazdaság, sport.

Ehhez igazodnak az uniós fejlesztési források is, amelyeket az önkormányzatoknak érdemes figyelemmel kísérniük akkor is, ha nem közvetlenül az önkormányzatok, hanem civil szervezetek vagy helyi vállalkozások lesznek a projektgazdák. A turizmus fejlesztésére több operatív programban is van lehetőség:

- Gazdaságfejlesztési és innovációs operatív program (GINOP). attrakciók, szolgáltatások, desztinációk, nemzeti turisztikai marketing, energiahatékonyság fejlesztése jelenik meg a turisztikai desztinációmenedzsmentek létrehozásán és támogatásán kívül. A természeti és kulturális örökség megőrzése, védelme, fejlesztésének elősegítése és komplex, illetve hálózatos fejlesztései.

- A Versenyképes Közép-Magyarország operatív program (VEKOP) támogatási lehetőségei.

- A Terület- és településfejlesztési operatív program (TOP) keretében támogatható a kisléptékű szolgáltatások és az attrakciók fejlesztése.

Forrás:

SABJÁN KATALIN – KOLIN PÉTER: Önkormányzati tökevonás. Az önkormányzatok tökevonó képessége.

Hársfa-sort ültettünk a régi Kálvári útra

Képes beszámoló a szeptember 28-ig közösségi zöldítésről

fotók: Atsushi Kuwayama, Kádár Viktor szöveg: Bubik Szabolcs

Két hét alatt 91-en jelentkeztek a faluból és szombaton végül több mint 100-an jöttek el, hogy segítenek kitisztítani a Kálváriához vezető régi utat és elültetni a bálványfákat kiváltó fásor hársfáit. Sok előkészület előzte meg a közös munkát: a kiszáradt fákat kivágtuk, kijelöltük a jövőre fák helyét és egy kis markolóval kiásattuk a gödröket is.

Ahhoz, hogy el tudjuk ültetni a fákat, rengeteg, az utat benövő bokrot, kiszáradt fát kellett visszavágni és leszállítani a dombra. A keletkezett nyesedéket a következő héten ledaráljuk és takaróként visszajuttatjuk a kész útra. A kiszáradt farönkökből tüzelő lesz, aminek szociális tűzifaként hasznosul a faluban.

A szorgos munka hatására néhány óra alatt kezdett kirajzolódni az út vonala és elkezdhetjük a fák beültetését. Az előkészítés során több fafajta is felmerült, végül - a szakértők, az erdészet és a Nemzeti Park együttes véleménye alapján - a kislevelű hársat választottuk. Szerencsére a jelentkezők többsége is erre szavazott.

A sok munka mellett ugyanilyen fontos volt a jó hangulat, a családi légkör és a sok-sok gyerek, aki mind azt látta, ahogy a szülei közösségben tevékenykednek, fát ültetnek, egymást segítik. Mivel a gyerek leginkább utazással tanul, sok jó mintát ültettünk el bennük is ezen a délelőttön.

A kemény munka közben jó volt arra gondolni, hogy egy csapat - Medveczki Gyuriék vezetésével - épp az ebédet készíti. A két bográcsnyi ebéd az utolsó falatig elfogyott, ahogy a csapra vert söröshordó is teljesen kiürült.

Mire végetért a délelőtt már lehetett sétálni is a kialakult úton, elképzelve, hogy néhány év múlva a felnövő hársak összeborulnak majd az út felett. A beültetett fákat délután a tűzoltók meglocsolták, beáztatták. A következő hetekre is maradt utómunka: néhány fa helyét a sziklák miatt nagyobb géppel kell kiásatnunk, a terepet elegyengetnünk, hogy jól karbantartható legyen a kialakult sétány.

Fantasztikus élmény volt megélni, hogy ennyi tenni akaró ember milyen eredményekre képes egy délelőtt alatt! Nagyon köszönjük mindenkinek a részvételt, a közös munkát! A projektről részletes pénzügyi összesítést készítünk, ami alapján az is tudja támogatni a következő zöldítési projektet, aki most erről lemaradt.

NAPF RGÓ

2097 Pilisborosjenő, Málna köz 1/a.

b.feher.eva@gmail.com

Berkiné Fehér Éva

Gyógytornász-fizioterapeuta,
Schorth, Dorn gerincterapeuta
és Breuss masszázsterapeuta

+36 20 228 5560

www.napforgo-gyogy-torna.hu

Egészségmegőrző kezelések, mágnesoterápia, fizikoterápia, kineso tape, gerincgyógyászat, rehabilitáció, tartásjavítás felnőttek és gyerekek számára, masszázs, tanácsadás, trigger és tenderpont terápia.

SZAKÉRTŐINK, TÁMOGATÓINK

A 2097 Csoport Egyesület jelöltjeinek megválasztása esetén vállalják, hogy segítik a következő önkormányzat munkáját, de minden pilisborosjenőit

Falufejlesztés, stratégia

dr. Vass László

dr. Nagy Ernő

Raffai Ferenc

Szabó Alexandra

Frivaldszky Bernadett

Viszkocsil Veronika

Kádár Viktor

dr. Fábry György

dr. Sasi Nagy Edit

dr. Fazekas Balázs

Nevelős-Forgács Ildima

Simon Tamás

Kommunikáció

dr. György Péter

dr. Tusor László

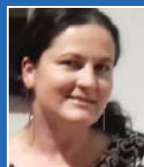
dr. Fiák István

Behán Mária

Demény Rózsa

Paksi Erzsébet

Molnár Miklós

Jog

Dömötörfy Józsefné

Köles Gabriella

Tóth Zsuzsanna

Király-Kiss Barbara Mercédesz

Gazdaság, pénzügy

Keömlény-Horváth Zsolt

Madaras Zoltán

Simon Ákosné
az Állami
Számvevőszék
volt főigazgató-
helyettese,
pénzügyi-gazda-
sági szakértő

Árendás Lilla

Bozsódi Zsolt

Dér András

Hirtling István

Kultúra

Csíkszentmihályi Réka

Fodor Tamás

Varsányi Zsuzsa

Természet-/környezet

Nagy Ida

Kiss Ildikó

Lukáts Katalin

Miklós György

dr. Erdélyi Ferenc

Kara Fruzsina

Richter Flóra

Oktatás

Kérjük, feltétlenül vegyen részt a választáson, és szavaz

INK

ak, hogy szakterületükön
női segítségre számítunk!

Aczél Ferenc

Papp Luca

Pomázi Ágnes

Hajdu Tamás

Gál Nikoletta

Forrásteremtés, pályázatírás

Gedeon Tímea

Zádor István dr.

Egyéb speciális szaktudás

Csonka Írisz

Szalai Péter

Glück Éva

Bartos György

Dózsa Gábor

dr. Zsigmond-
Kósa Éva

gyermekorvos,
egészségügyi
ellátás

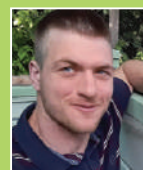
Szociális terület

Bozsódi Blanka

Lénárt Imre

Rigler Ádám

Informatika

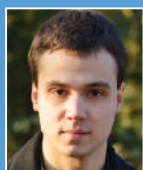
Martos Attila

Medvecki Réka

Lévay Ákos

Keömley-Horváth
Bence

Medveczki
György

Wittmann Imre

Medvecki Sándor

Szöllősi Pálma

Marton Gergely

Agrár

Rósa Márta

Balázs Nelli

Madaras Réka

dr. Molnár Piroska

Király Katalin

Marton Ferenc

Mihálffy Attila

Természetjárás, Sport- és ifjúság

Riba Ferenc

Morris Nóra

Papp András

Nevelős Zoltán

Zsila László

Mihálffy Krisztina

Király Dávid

Nováki Attila

Műszaki terület

Frank Tamás

Molnár András

Forgó Szilárd

Természetvédelem

Mihályi Ferenc

Várkonyi Ágota

szavazzon a 2097 jelöltjeire!

„Számomra a falu az újság által kelt életre”

Interjú Frivaldszky Bernadettel, a Zsákfalvi Riporter főszerkesztőjével

Nem szokványos gyakorlat, hogy egy újság a saját főszerkesztőjével készít interjút. Mentségére szóljon, nem is az ő ötlete volt. Mivel azonban a Zsákfalvi nem szokványos újság, az októberi önkormányzati választás pedig mindenképpen fontos fordulópontot jelent majd lapunk életében, ragaszkodtam hozzá, hogy tördelés közben beszélgetve, pár perc erejéig felakaszthassam a hóhért.

készítette:
Kádár Viktor
kadar.viktor@2097.hu

fotó: Szöllösi Pálma

KV: Benned mi alapozta meg a Zsákfalvit?

FB: Egy helyi újság készítése nálam meglehetősen régi vágy – több régi helyi lapba is írtam az elmúlt 30 évben –, és idén tavasszal ez összetalálkozott azzal az igénnyel, hogy megpróbáljuk az Egyesület szellemiségét, gondolatvilágát, jövőképét azokhoz is eljuttatni, akik nem interneteznek.

KV: De mi szerepelt pontosan a Te álmodban?

FB: Dokumentumfilmesként engem mindig is érdekelt az emberek, régi történetek, sorsok, a néprajz, és nem utolsósorban a helyi gazdaság. Volt egy elképzelésem korábban egy helyi vállalkozói adattárról is, ha úgy tetszik, egy saját kis szaknévsorról. El is kezdtem korábban – még külsőként – ilyen témájú cikkeket gyártani a 2097.hu-ra, például Tolnai Leáról, a levendulásokról. Szerettem volna körbejárni a falut, csupán a magam kedvéért is, de úgy gondoltam, hogy ez másokat is érdekelhet. Kezdetből egy színes magazint képzeltem el, receptekkel, programajánlóval.

Tavaly ősszel a településfejlesztő workshop során kiderült számomra, hogy a 2097-esek pont olyan falut képzeltek el, amilyet én.

„Szerettem volna körbejárni a falut, csupán a magam kedvéért is, de úgy gondoltam, hogy ez másokat is érdekelhet.”

Ahol az emberek érdeklődnek egymás iránt. Kommunikálnak egymással, segítik egymást. Ahol esetleg egymás termékeit, szolgáltatásait fogyasztják, ahol mindenféle közösségek jönnek létre.

KV: Ha jól emlékszem, egy februári értekezleten dobta be az újság ötletét.

FB: Igen, és alig egy hónap alatt össze is hoztuk, szinte viharos gyorsasággal, márciusban már meg is jelent az első szám. A nevén is sokat agyaltunk, végül Tömöri Balázs ötlete lett a befutó.

Témával addigra tele volt a tarsolyom, de azt eleinte nem tudtuk, hogy ki fog írni ebbe a lapba, azt meg még kevésbé, hogy milyen pénzből jelentetjük majd meg. Megmondom őszintén, vakugrást hajtottam végre. Később volt is abból némi feszültség az Egyesületen belül, hogy hogy képzelem, hogy nincs mögötte üzleti terv, de én az ilyesmiben meglehetősen halovány vagyok. Ezért is vagyok a mai napig állami alkalmazott.

KV: Ez nem is feladata egy főszerkesztőnek.

FB: Lehet, mindenesetre bejött a számításunk a tekintetben, hogy ha sikerül valami

igazán jól összehoznunk, akkor lesz majd rá kellő támogató. Hogy csak összejön majd mindig a nyomdaköltség, ha már egyszer mi beletesszük havonta azt a néhány száz óra ingyenmunkát. Így lett. Tucatszámra kezdtek el az emberek utalni és a perselybe dobálni, miközben megjelentek a jó szándékú hirdetőik is. Volt olyan magánszemély, aki egy teljes lapszám nyomdaköltségét vállalta fel egy személyben. Sokan utaltak át pont 2097 forintot. Ennek ellenére a Zsákfalvi finanszírozása a jövőre nézve több kérdést is felvet.

KV: Erre majd még visszatérünk, de ott tartottunk, hogy önkéntes cikkírókat kellett szerezned a laphoz. Ez miként ment végbe?

FB: Keresgéltem, agyaltam, beszélgettem, és szép lassan egyre több olyan embert sikerült találni, akinek vagy volt valamilyen ötlete és megírta, vagy az általam javasolt téma halatán felcsillant a tekintete. Fontos megtalálni az ilyen téma-szerző kapcsolódásokat, mert hát egészen más úgy cikket írni, ha borzasztóan érdekel egy téma, és utána akarsz menni, akarsz az illetővel beszélgetni, kutatni akarsz a dolog után. Egy idő után már azon kaptam magam, hogy az – újságot tervező – Excel-tábla folyamatosan nyitva volt a mobilomon, és nem tudtam a faluban elmenni semmilyen programra úgy, hogy ne jöttek volna oda – akár addig idegen – emberek ötletekkel. Ha nem lenne elég saját ötletem, akkor is bőven lenne mindig kellő számú témajavaslat. Egy kincsbánya ez a falu. A legtöbbünk soha nem csinált még újságot, legfeljebb valamilyen hasonlóval foglalkozott, ahogy én például a tv-műsorokkal, dokumentumfilmekkel, Te pedig weblapokkal.

KV: Aztán, ahogy egyre népszerűbb lett a lap, egyre többen jelentkeztek maguktól is cikket írni, miközben a szerkesztők meg egyre inkább el lettek havazva mással.

FB: Igen, rajtad és rajtam kívül három jelölt dolgozott az első pár szám során a szűk stáiban: Antonovits Bence, Bozsódi Bori és Tömöri Balázs. De ahogy számukra egyre több feladat jelentkezett – előrehaladva a kampányban –, úgy egyre kevesebbet tudtak jelen lenni a szerkesztőségi munkafolyamatok során. Persze cikkötletek most is érkeznek tőlük és másoktól is, de így a vége felé sokkal többször maradtam magamra, és ténylegesen egy személyben kellett döntenem, pedig korábban demokratikusan működött ez – ahogy a 2097 általánosságban gondolkodik a hatalomgya-

korlásról – munkaértekezleteken, telefonos konferenciabeszélgetéseken vagy Messenger-csoportban.

KV: Mi az, hogy a vége felé?

FB: Olyan szempontból mindenképp egy korszak vége van, hogy most újra el kell majd töprengenünk, hogy mi legyen. Egészen más helyzet áll elő akkor, ha nyerünk, és más akkor, hogyha nem. De akár nyerünk, akár nem, a Zsákfalvi marad. Hogy milyen módon és formában, azt már befolyásolja persze a választási eredmény is.

KV: Szerintem nem eretnek gondolat, hogy a Zsákfalvit az önkormányzat finanszírozza. Persze csak akkor, ha erre egyértelmű felhatalmazást adnak az adófizetők.

FB: Nyilván egy egyesületi lapban nem feladatunk a sajátunkéval kifejezetten ellentétes vélemények leközlése, önkormányzati lapként azonban ez kutyakötelességünk lenne. Jelenleg az önkormányzati lapban – a Hírmondóban – semmilyen párbeszéd nem zajlik, pedig elvárható lenne, hogy egyaránt szóljon minden falusi polgárhoz, akiknek az adóforintjaiból készül. Azokhoz is, akik szimpatizálnak az aktuális vezetéssel, és azokhoz is, akik nem.

KV: Tudtommal a 2017 kifejezetten kérte, hogy megjelenési lehetőséget kaphasson a Hírmondóban. Ezt teljesen jogos igényt a már megszokott módon válaszra sem méltatták. Miközben egy önmagát komolyan vevő önkormányzati sajtóorgánumnak olyan módon kellene megközelítenie a választásokat, ahogy azt az ifjú doktorandusz, Bihaly Áron tette a polgármesterjelölti vita levezénylésekor. Objektíven, kiegyensúlyozottan, kettős mérce nélkül.

FB: Pontosan. Viszont még a megjelenése is ritkás és rendszertelen. Helyette azonban a minap kijött a Hírmondó főszerkesztőjének gondozásában egy kis füzet, amelynek egyetlen célja Küller János érdemeinek méltatása.

KV: Foglalkozunk inkább magunkkal, ha már ez volt a cél. Ott tartottunk, hogy milyen szcenáriókat látsz a lapunk jövőjét illetően arra az esetre, ha nem nyerünk.

FB: Ha maradunk egyesületi lap, akkor akár nyerünk, akár nem, még több önkéntest kell bevonnunk, hogy ezáltal tegyük fenntarthatóvá emberi energiák szempontjából is, mert különben nem fogjuk bírni tovább, főleg nem havi kiadásban. Legyünk annyian, hogy mindenki csak kéthavonta írjon, és csak olyat, amihez úgy igazán kedve van.

KV: És legyen ez igaz nemcsak a cikkírókra, de a szerkesztőit, tördelőit és fotós posztokra is. Miért ne tanulhatnának meg a cikkírók tördelni, nem olyan nagy kunszt, ha én is bele tudtam jönni.

FB: Egyetértek. Senki ne haljon bele! Nekem sem könnyű napi 11 óra távollét mellett a szabadidőmben ezt csinálni. Ha többen írának, és lennének mellettem szerkesztők is újra, akkor nem lenne irracionális feladat. Most kicsit az. A bevonásos újságírás önkormányzati lappá válás esetén is meghatározó módszere maradna az újságnak. Lehet majd ugyanúgy cikkeket küldeni magunkról, másokról, falusi témákról, verseket, meséket, recepteket, természetfotót, bármit. Bármelyik verzióban is megyünk

tovább, én ezt a vonalat szeretném tovább erősíteni.

Természetesen, ha megmaradna a civil működésnél, ismét előkerülne a finanszírozás kérdése, mert hosszú távon nem várható el a támogatás. Így maradnak a hirdetések, abból kéne minél több, vagy ha nem sikerül, akkor önköltségi áron – pár száz forintért – adni a példányokat. De reméljük, hogy erre nem kerül sor.

A terjesztésen is el kell gondolkozni. Most nagy élmény látni, hogy önkéntesek bandukolnak a faluban és hordják ki. De vajon meddig lesz ehhez kedvük és energiájuk?

KV: Na tessék, csak kibújt a szög a zsákból; ezek ebből akarnak meggazdagodni.

FB: Bármennyire azt hiszik az emberek, hogy Te vagy én ezért fizetést kapunk, a fizetség itt a faluközösség fejlődése, az emberek elismerő mondatai egy-egy jól megírt cikk után, egy álom megvalósulásának hite.

Egészen zseniális érzés úgy hazajönni a városból, hogy azon túl, hogy látom a Kevélyeket, a természetet, az újságnak köszönhetően mély emberi kapcsolataim születtek falubeliekkel, és messze nem csak egyesületi tagokkal. Számomra a falu az újság által kelt életre.

A Zsákfalvi egyébként nem csak úgy épít közösséget, hogy összehozza azokat, akik írják. Hanem például, ahogy rákérdezel újra és újra arra, hogy „Te, figyelj, akkor beindul az adott program?” – mondjuk egy Zöld Műhely –, vagy hogy „mi lesz a következő Szalon témája?”. Ez a folyamatos együtt gondolkodás segít motiválni mindannyiunkat abban, hogy inkább megvalósítsuk álmainkat, ahelyett, hogy csak álmodjunk róla tovább. Ez most nagyon szíroposan hangzik, de több olyan kezdeményezés is van Borosjenőn, amely azért valósult meg „időre”, vagy valósult meg egyáltalán, hogy az újság végre hírt tudjon adni róla. Amikor pedig felkeresünk egy-egy riportalanyt, akkor a legkevésbé sem foglalkozunk azzal, hogy vajon szimpatizál-e az egyesülettel, ránk fog-e szavazni. Hiszem, hogy segítünk az árkok betemetésében. Az újságnak ezt a szerepét – ha végre túl leszünk a választásokon – mindenképpen szeretném tovább erősíteni.

KV: Küller úr a vita zárszavaként azt mondta, hogy a Zsákfalvi az árkok csak tovább mélyítette a Fiák-interjúval.

FB: Lehet, hogy a Fiák-interjú ebből a szempontból kilógott a sorból állításai és jelzői miatt, de összességében, arányaiban szerintem a Zsákfalvi messze békésebb, mint mondjuk azok az online médiumok, amelyek a jelenlegi vezetés pártján állnak. És igen, egy állandóan támadott tagunknak lehetőséget kell adni, hogy megszólalhasson, és a minimum. István ráadásul a helyzethez képest visszafogott volt. Lehet, hogy nem vagyunk tökéletesek, de a deklarált szándékunk mindig is az árokbetemetés volt, a közösségépítés és a higgadt kritika. Cikkeink 99%-a ebbe az irányba mutatott. És az újság fél éves „születésnapjára” rendezett piknik jelezte az újság értékét igazán: új közösség született az újság körül, ha tetszik, egy új műhely, amelyhez bárki csatlakozhat.

Rövidhírek

■ **NYERTES DRÁMAJÁTÉK PÁLYÁZAT**

Régi vágya teljesült a Manna Kulturális Egyesületnek, amely évek óta szervez drámatáborokat a pilisborosjenői és az örömi iskolában is.

Pályázatot nyertek a PBJ Német Nemzetiségi Általános Iskolával és a Mesevölgy Óvodával (ill. további 20 iskolával) együttműködve.

Ennek keretéből két tanéven keresztül minden résztvevő számára ingyen tarthatnak tantermi színházi előadásokat korosztályoknak megfelelően, akár az iskolában/óvodában, akár a színházba eljuttatva őket, nyári drámatáborokat és heti rendszerességű drámajáték-foglalkozást.

A drámafoglalkozás időpontja: szerda, 14:45–15:45

Várják a jelentkezéseket 7–18 éves korig, a mannataborok@gmail.com címen.

■ **ABLAKDÍSZÍTÓ ADVENTI NAPTÁR**

Egy falunkbéli, Kővári-Antal Veronika kedves programra invitálja a pilisborosjenőieket az adventi időszakra. Mindennap más család kidíszített ablaka(i), kertje, kapuja világítana (bármelyik lehetséges, a lényeg, hogy az utcáról is könnyen meg lehessen találni). Egy nap akár több család is díszít; ezt megadott térképes információ alapján kell megkeresni mindennap, amelyet egy megadott helyre fel lehet tölteni, illetve e-mailben megküldeni. A feltöltött fotókból montázs készül minden napra adventig.

Minden hét végén szeretnének közös sétát is szervezni, ahol megcsodálhatják a résztvevők annak a hétnek a díszes ablakait, kertjeit kapujait. A séta részletes időpontjáról a későbbiekben adnak tájékoztatást.

A díszítést vállaló családoknak legkésőbb november 5-ig lehet jelentkezni a pbjadvent@gmail.com címen, vagy facebookos üzenetben a szervezőnél; név, pontos lakcím, e-mail-cím megadásával.

■ **ÁTADTÁK AZ IMAHÁZAT**

Szeptember 29-én volt a Pilisborosjenői Református Imaház ünnepélyes átadása. Református istentiszteletet minden vasárnap, 8:30-kor tartanak. Úrvacsora minden hónap első vasárnapján van. Várják szeretettel a református híveket és családjaikat a régi iskola épületében.

■ **JENŐI SZALON**

2019. október 22-én, 18:30-kor kezdődik a soron következő Jenői Szalon a Mandelbrot Pékségben.

Közös kiállításuk apropóján a vendégek Csíkszentmihályi Réka textilművész és férje, Bozsódi Zsolt belsőépítész lesznek.

A házigazdák megkérdezik őket kalandos Pilisborosjenőre kerülésükről, családjuk fel- és lemenőiről, szerteágazó művészeti és közösségi tevékenységeikről is.

A 2097 Csoport Egyesület jelöltjeinek programja

A 2097 Csoport Egyesület jelöltcsapatával a nyár folyamán településszerte tartottunk lakossági fórumokat annak érdekében, hogy megismerjük a lakókat foglalkoztató ügyeket, problémákat, és megvitassuk a tervezett programunkat. Az itt elhangzottak alapján, a felvetéseket beépítve véglegesítettük a tavasszal közzétett programtervünket, amelyet ezúton tárunk a kedves olvasó elé.

Pilisborosjenő, ahol jó élni

Garantáljuk Pilisborosjenő csendes, falusias hangulatának és méretének, zsákfalú jellegének megtartását.

Valódi, hosszú távú megoldásokat keresünk útjaink, járható járdáink és a felszíni vízelvezetés megoldására.

Prioritásként kezeljük az iskola előtti zebra és az iskolához vezető járda közvilágításának kiépítését.

Elkészítjük a Bécsi út melletti járdát és a Bécsi úton átvezető zebrákat. Megkezdjük a Bécsi úti buszmegálló cseréjének előkészítését.

Szorgalmazzuk a vízvezeték-hálózat előregedett szakaszainak mielőbbi cseréjét a rendszeressé vált csőtörések megelőzése érdekében.

Nagyobb hangsúlyt fektetünk közterületeink tisztaságára, a hulladékkezelés megelőzésre és a hulladékgyűjtés hatékonyságára.

Fejlesztjük a faluközpontot, településkép-védelmi stratégiát dolgozunk ki a falumag sváb építészeti jellegzetességeinek védelme érdekében.

Megoldjuk a házaknál keletkező zöldhulladék elszállítását és komposztálását, hogy a lombégetés füstje ne terhelje feleslegesen a falu levegőjét.

A közösség bevonásával, egészséges kompromisszumkereséssel pontosítjuk a zajrendeletet, hogy az mind a csendre vágyók, mind a kertjükben szorgoskodni kívánók igényeire tekintettel legyen, és gondoskodunk a rendelet betartásáról.

Műszaki ellenőrt alkalmazunk, átlátható közbeszerzést írunk ki, és minden esetben érvényesítjük a kivitelezőkkel a vállalt garanciát.

Megoldást dolgozunk ki a Malomdűlő és a Tücsök utcai átmenő forgalom korlátozására.

A helyi gazdaság erősítése

Támogatjuk a helyben munkalehetőséget biztosító kisvállalkozások továbbfejlődését.

Kiemelt figyelmet fordítunk a jelentős mértékű iparüzési adót fizető és sok embert foglalkoztató helyi vállalkozások igényeire.

Helyi kisokost készítünk arról, hogy milyen árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos igényeket lehet helyben kielégíteni.

nyeket lehet helyben kielégíteni.

Az Önkormányzat és intézményeinek beszerzéseinél, ha csak lehetséges, a helyi vállalkozásoktól való beszerzéseket, megbízásokat ösztönözzük.

Segítjük a falufejlesztési stratégiába illeszkedő lakossági vállalkozási kezdeményezéseket és a térségben évszázados hagyományokkal rendelkező tevékenységeket folytató gazdálkodókat (pl. borászok).

Szociális és egészségügyi gondoskodás

A szociális igények felmérésével más önkormányzatoknál már sikeresen működő szociális térképet készítünk, amely segíti a szociális támogató tevékenységet.

Erősítjük a szociális támogatórendszert a faluban jelenleg is működő szakemberek és a közösség bevonásával annak érdekében, hogy a segítségre szoruló és a segítséget nyújtani szándékozók könnyen megtalálják egymást.

A szociális étkeztetés kiegészítéseként próbaidőre elindítjuk az idősök komatálja programot.

Kiemelt figyelmet fordítunk a szociálisan rászoruló 14-18 éves korosztály és a segítségre szoruló, egyedül élő idősök jelenleg megoldatlan problémáira.

Innovatív megoldásokkal segítjük a szükséges egészségügyi szakemberek (pl. védőnő, ápoló) és minőségi egészségügyi szolgáltatások és szűrőprogramok Pilisborosjenőre hozatalát.

A közösség építése

Újratervezünk közösségi tereinket, illetve pótoljuk a hiányzókat. Átgondolt, jól működő tereket alakítunk ki a rendezvényekre, a szolgáltatásokra és az önkormányzat számára.

Támogatjuk a falu múltjából fakadó sváb tradíciók ápolását, hagyományaink újjáélesztését a közösség minél szélesebb körű bevonásával. Segítjük a Német Nemzetiségi Önkormányzat kultúráközvetítő munkáját.

Támogatjuk a pilisborosjenői borászok kulturális és borgasztronómiai rendezvényeinek megvalósulását, a PBJ–Üröm közös borvidék

stratégiájának megalkotását és megvalósítását.

Segítjük a pilisborosjenői értékekre támaszkodó, hagyományteremtő céllal működő és alakuló közösségek munkáját, kulturális tevékenységét. A rendelkezésünkre álló minden eszközzel támogatjuk a helyi közösségek, egyesületek, formális és informális civil szervezetek működését, valamint új csoportok létrejöttét.

Segítjük és támogatjuk a faluban működő egyházi, vallási közösségek kultúráközvetítő munkáját és a közművelődési és művészeti intézményekkel való együttműködését. Támogatjuk a faluban élő, valamilyen művészettel hivatásszerűen foglalkozók megnyilvánulási lehetőségeit, tudásátadását, kiállítások, workshopok, táborok és egyéb programok megvalósítását.

Megoldást keresünk, hogy a nyugdíjasklub Üröm helyett Pilisborosjenőn működhessen rendszeres programokkal, szakemberekkel, előadásokkal.

Önkormányzati munkánk során állandó bizottságot alakítunk a Külső-Bécsi úti és a malom-dűlői településrészek lakóinak érdekvéviselésére. Biztosítani kívánjuk a szolgáltatások és az információ könnyebb elérését a külső településrészen élők számára.

Az ifjúság jelene és jövője

A fiatalság valós igényeit kielégítő közösségi teret hozunk létre.

Felmérjük a több településen is sikeresen működő ifjúsági polgármesteri poszt helyi bevezetésének lehetőségeit.

Fejlesztjük a szabadtéri sportolás lehetőségeit. Segítjük a helyi sportegyesületeket a foci-pálya és környezete méltó fejlesztésében.

Konzultációt kezdeményezünk a helyben maradni szándékozó fiatalok letelepedésének elősegítésére.

Segítjük a helyi fiatalok vállalkozóvá válását tudásmegosztással, képzéssel, tanácsadással, pályázatfigyeléssel, az önkormányzati helyiségek bérbeadásával.

A falu jövője

Átlátható, ellenőrizhető és számon kérhető falugazdálkodást teremtünk. Folyamatos és nyilvános kapcsolatot tartunk a helyi vállalkozókkal, akikkel együtt alakítunk ki kedvező helyi gazdasági feltételeket.

A lakossági adókat világos, demokratikusan, közösen kitűzött célok elérése érdekében határozzuk meg, és átláthatóan költjük el. Közérthető módon tesszük közzé a költség-

Tömöri Balázs (44) polgármesterjelölt
tanár, környezetvédelmi szakember

Legyen **A FALUVEZETÉS** hatékony, átlátható, korszerű, párbeszédre alapuló **SZOLGÁLAT**, a közösségért hatékonyan dolgozó csapat!
Élő, zöld falu legyünk, ne a főváros külső kerülete!

vetést. Az igazságos, kiegyensúlyozott közteherviselés érdekében javítjuk az adóbeszedés hatékonyságát, és felülvizsgáljuk az adómentességeket.

Megkeressük annak lehetőségét, hogy a település bevételeit elsősorban a gazdasági övezetek adójából, pályázati forrásokból, és a szelíd turizmusban rejlő lehetőségek kihasználásából biztosítsuk.

Megvizsgáljuk a falugondnokság működtetésére látott hazai jó példák helyi alkalmazhatóságát.

Önkormányzatként aktívan segíteni fogjuk az évek óta perekkel, vitákkal terhelt fejlesztési területek ügyeinek rendezését.

Túllépünk a jelenlegi településgazdálkodást uraló, ingatlan hajtotta, önös érdekekkel átszőtt, átláthatatlan gyakorlaton. A települést övező fejlesztési területeket átgondoltan, átlátható terv alapján, valóban a falu javát szolgáló módon hasznosítjuk.

Hosszú, közép- és rövid távú koncepciót dolgozunk ki falunk számára a helyi közösséggel együtt, mert csak ez képes ellensúlyozni a Budapest és az ingatlanbefektetők által ránk erőltetett terveket.

A területeket érintő fejlesztési ötleteket az érintettekkel egyeztetve alakítjuk ki.

Elősegítjük mezőgazdasági területeink sokszínű használatát. Szolgálják a földek a nagyüzemi gazdálkodás helyett a helyi gazdálkodási ötleteket!

Új alapokra helyezzük a kapcsolatot a Dunai-Ipoly Nemzeti Parkkal és a Pilisi Parkerdővel. Stratégiát dolgozunk ki a Vár-völgy és a falut ölelő természet védelmére. Kezdeményezzük a falu körüli erdők folyamatos erdőborítottságot jelentő örökerdővé minősítését.

A településen keresztül folyó patak egyes szakaszait mindenki számára hozzáférhető, parkosított területté rehabilitáljuk, hogy patakunk a falu ékességévé váljon. Kivizsgáljuk a Határréti-patak szennyezését, és megtisztítjuk vizét.

Folytatjuk faültető tevékenységünket, növeljük a zöldterületek arányát, területet jelölünk ki a Fatestvér program pilisborosjenői elindítására. Segítjük, támogatjuk azokat a lakossági kezdeményezéseket, csoportokat, amelyek valamely zöldterület gondozására, rendbetételére irányulnak.

Oktatási intézményeink

Bölcsődét nyitunk Pilisborosjenőn, hogy minden olyan kisgyermeknek legyen lehetősége jó helyi közösségben fejlődni, ahol a szülőnek vissza kell térnie a munkahelyére. Addig pedig támogatjuk a kisgyermekek magánbölcsődébe járásának költségeit és a rend-

szerez, helyi Baba-Mama Klubot.

Megvizsgáljuk a bölcsődei főzőkonyha nyitását a lehetőségét olyan módon, hogy az majd az óvoda ellátását is biztosítani tudja.

Felmérjük a várhatóan szükséges óvodai férőhelyek számát, melynek függvényében támogatjuk a bővítést. Bővítjük a karbantartói kapacitást, segítjük német nemzetiségi óvodapedagógus felvételét. Pótoljuk a hiányzó be rendezéseket.

Támogatjuk az iskola vezetését, hogy végre megépüljön a tornaterem. Az iskolai célokkal összhangban fejlesztjük az iskola környezetét, beleértve annak megközelíthetőségét, a közlekedésbiztonságot, a közvilágítást, az épített közterületek és közösségi terek, a természeti környezet állapotát.

Támogatjuk az iskolát és vezetését azon fejlesztési terveik megvalósításában, melyek nemcsak a gyerek tárgyi tudásának javítását célozzák, hanem a közösségben való tanulás és munka tapasztalatait is erősítik (pl. iskola-kert stb.)

Falunk irányításának alapelvei

Áttekinthetőség: folyamatosan frissített, teljes körű és publikus vagyonleltárt készítünk az önkormányzati vagyonról és a kiadott vagyoni értékű jogokról, kötelezettségekről.

Nyilvánosság: biztosítjuk minden szerződés, terv, előterjesztés, megállapodás és az önkormányzati munka publikusságát és hozzáférhetőségét a jogszabályi keretek között. Célunk, hogy minden lakos kis erőfeszítéssel át tudja látni egy-egy téma állását, valamint a kapcsolódó terveket. Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a külső településrészekre is eljusson minden hivatalos információ.

Bevonás: átültetjük a gyakorlatba az e-de-

mokrácia eszközeinek használatát, amivel a község lakossága egyszerűen és hatékonyan bevonható azon döntésekbe, amelyek jelentősen, hosszú távon befolyásolják az életünket (internetes szavazás, közvélemény-kutatás stb.). Rendszeres közmeghallgatást tartunk.

Ügyfélorientáció: modernizáljuk a hivatali ügyintézt. Fokozatosan bevezetjük az elektronikus ügyintézt és kapcsolattartást a lehető legtöbb területen. Ügyfélközpontú hivatali alakítunk ki, ahova jó érzés betérni.

Érdekképviselet: a képviselő-testület és az önkormányzat működésének segítésére, szakszerűségének növelésére létrehozunk a falu köztisztviselőiben álló személyeiből, egyesületeinek, közösségeinek képviselőiből álló tanácsadó testületet. Folyamatosan figyelemmel kísérjük az Mo-ás építésével kapcsolatos fejleményeket, mindent megteszünk, hogy természeti értékeink, ivóvízbázisunk ne szenvedjen károkat. Határozottan képviseljük az Mo építése miatt károsulók érdekeit, rendszeresen informáljuk a falut és az érintetteket, és stratégiát dolgozunk ki, hogy az önkormányzat miként segítheti őket. A jövőben nem tárgyalhat a falu nevében ingatlanfejlesztő, nem dolgozhat a hivatal épületéből, a hivatal alkalmazottait saját céljaira nem dolgoztathatja. Mindenkit meghallgatunk: nem lesznek állandó ellenségek, mert ügyek mentén, átláthatóan és a falu érdekében dolgozunk, döntünk.

Partnerség: a fejlesztési programok megvalósítása, a sikeres pályázati tevékenység, a közművek fejlesztése, a közös szolgáltatás-fejlesztés és a természeti értékek megóvása érdekében a jelenleginél lényegesen aktívabb partneri viszonyra van szükség a Pilis-Visegrádi régió és ezen belül a Kevély körüli településekkel.

Élő kapcsolatot tartunk fenn és fejlesztünk tovább testvérvárosunkkal, Steinheimmel.

„Egy ölelés volt az egész életem”

Emléktábla került a 100 éve született Bessenyei Ferenc egykori házának falára

„Ferit a Dúvad után azonosították az általa játszott figurával, de ez az alak nekem nem volt szimpatikus” – mesélte a Jenői Szalon vendégeként B. Élthes Eszter arra a kérdésre, hogy milyen volt az első benyomása Bessenyeiről. Aztán ahogy megismerkedtek (1970 őszén), azonnal rájött, hogy a színész egészen más ember, mint amilyennek több filmje alapján ő és a nézők elképzelték. 34 mozgalmas évet éltek együtt. Sok közös szenvedélyük volt, köztük a természetszeretet és a lovaglás. Ez utóbbinak köszönhetően költöztek Pilisbo-

zott. 12 éven át kötődtek a faluhoz. Bessenyei Ferenc eleinte a III. kerületi, Gugger-hegyi házából járt ki Pilisborosjenőre, majd úgy döntött, hogy ide költözik, ezért megkezdte a régi parasztház átépítését. A ház 1987 nyarára lett kész. Ugyanekkor felépítettek egy fedeles lovardát is. Az építkezés alatt előfordult, hogy az ágya elázott az éjszaka, mert a régi tetőt már lebontották, az új pedig még nem volt kész. Eszter a pilisborosjenői évek alatt Németországban élt, először tanult, majd saját fogorvosi praxisában dolgozott, de minden

akartak foglalkozni. Aztán a rendszerváltozás után megváltozott az élet, a zaj itt is utolérte őket, ezért eladták a házukat, és elköltöztek Lajosmizsére egy tanyára. Bessenyei Ferencet itt érte a halál 2004 karácsonyán. De Pilisborosjenő fontos állomás maradt az életében, és nagyon jó emlékeket őrzött a faluról. Akik találkoztak vele, mesélik, mindig előre köszönt, és mindenkit tegezett, nem ment neki a magázódás, ahhoz túl közvetlen ember volt. Befogadták itt a lovas pártások – ahogy ő nevezte őket –, lovasnak tekintették, miközben megadták neki a tiszteletet.

A Hogy volt?! című műsor róla készült részében

mesélte Piros Ildikó, aki az Othellóban volt partnere: „Ferenc maga volt az élet, a két lábon álló teremtés, aki mindig önazonos maradt.” Bessenyei Ferenc az életben is hősi alkat volt, csak így játszhatta el a legnagyobb történelmi szerepeket: Kossuthot, Görgeyt, Széchenyit, Dózsát, Bánkot. Ahogy Dózsa alakjáról beszélt, abból lehet megérteni azt

a szenvedélyt, ami őt hajtotta: „...igazából mondom, Dózsában otthon vagyok, ismerem, tudom minden lélegzetvételét, a húson, bőrömmön érzem minden gondolatát” – mesélte 1985-ben, a Mestersége színész című műsorban. Színészi nagyság, szuggesztív alkat, akinek esténként héttől tízig a kezében volt a hatalom. Ahogy ő fogalmazott: „Este héttől tízig az történi, amit én akarok.” Boldog volt, hogy mindez megadatott neki, hogy örömet okozhatott másoknak. Ha tehette volna, az egész világot a keblére öleli. „Nem tudok eléggé hálás lenni a sorsnak” – mondogatta.

Nyitott személyiség volt, minden érdekelte, odafigyelt a környezetére, és örök szerelmes típus maradt. Hatalmas szív, hatalmas lélek, aki gyermeki rajongással, odaadással fordult a világ felé, és nagyon szeretett élni. Egyik utolsó interjújában, halála előtt pár hónappal mondta: „Borzasztó dolog megöregedni, nagyon rossz, meg ne próbáljátok, gyerekek! Tudni, hogy vége van. Szörnyű.”

A mai Fő utca 91. sz. alatti házban mostantól emléktábla jelzi, hogy ebben a házban élt Bessenyei Ferenc kétszeres Kossuth-díjas művész, a Nemzet Színésze, aki idén éppen 100 éve született.

(A cikk írásához nagy segítség volt az Eszter által gondosan szerkesztett honlap: a www.bessenyei.hu.)

fotó: Kádár Viktor

rosjenőre is. Először csak kijártak a kaszkadőrtelepre – a faluban volt a szakma egyik hazai központja –, aztán megvették a Dózsa György út 55. szám alatti sváb parasztházat az istállósval (a mai Fő utca 91. számú ház), amely akkor a pilisvörösvári TSZ tulajdonában állt. Pilisborosjenő jelentette a civilizációtól való elbújást, az egyre elhatalmasodó zajtól való menedéket Bessenyei Ferenc számára, az itteni táj, az erdők lenyűgözték, csodálattal nézte a falut körbeölelő természetet, a „pilisi völgyet”, ahogy ő nevezte.

„Nagyon jó játékkal adományozott meg az élet” – így fogalmazott, amikor arról beszélt, hogy a pilisborosjenői lovaglások mennyire kikapcsolják, és a nyugalmat jelentik számára. „A lóháton olyan jó végiggondolni a dolgokat düh nélkül. Amikor a civilizációból elegendem van, kimegyünk oda.”

Már korábban, 1961-ben bizonyította, hogy jól üli meg a lovat, és nagyon büszke volt, amikor Fábri Zoltán Dúvad című filmjében ő térteltethette le a lovat. Hosszú kihagyás után, csak 1979-ben kezdett el megint rendszeresen lovagolni, először Üllőn, majd 1980-tól Pilisborosjenőn, ahol Kiss Mari színésznő férje, Marosi László kaszkadőr és csapata állomáso-

hétvégén hazautazott – mesélte a Jenői Szalonban Hirtling István vendégeként, aki egyébként baráti kapcsolatban volt Bessenyeivel, és nagy szeretettel és tapintattal beszélgetett az özvegygel.

A sok érdekes történetből az is kiderült, hogy mennyire szenvedélyes ember volt a Nemzet Színésze. Ízig-veéig művész volt, akkor is, ha nem a színpadon állt. „Az életem akkor kezdődött, amikor beléptem a színházba” – mondta Bessenyei.

Állandóan lendületben, mozgásban volt, a színházon kívül öt percig sem tudott meg-

„Ferenc maga volt az élet, a két lábon álló teremtés, aki mindig önazonos maradt.”

maradni egy helyen. Szárnyalásával nehéz volt tartani a lépést. Csak a lovaspálya szélén tudott lecsendesedni és óráig nyugalomban figyelni. Pilisborosjenőn a mai játszótér helyén állt a fedett lovardájuk, ahová Németországból hozták a csikókat, mert lótenyésztéssel

Köves-bércen már írtják az erdőt

Olvasgatom a Pilisi Parkerdő Zrt. örökerdő-programról szóló kiadványát. Gyönyörű képek közt mutatják, hogy a Pilisi Parkerdő Zrt. és ezen belül a Pilisszentkereszt Erdészet élenjáró az örökerdőprogramban, azaz az olyan erdőgazdálkodásban, ahol az erdő tájképi jellege a fakitermelések következtében nem sérül, a külső szemlélő számára szinte észrevétlen a beavatkozás. Az örökerdők jellemzője az erdőklima folyamatos fenntartása, a horizontális és vertikális erdőszerkezet változatossága, a vegyeskorúság, az elegyesség, a válogató (szálankénti vagy kiscsoportos) erdőművelés, a famatuzsálemek és a holtfa mint fontos élőhely védelme. Az örökerdőprogramok célja a kiváló minőségű és optimális nagyságú fakészlet kialakítása, fenntartása, a természeti értékek és a tájkép védelme, az élményt és felüdülést nyújtó, vonzó és változatos erdőkép fenntartása.

Gyönyörű célok, szép a tálalás.

Az erdőszet nyilvántartása szerint a Pilisborosjenő körülvevő erdők 35%-a fatermelést nem szolgáló erdő, ami látszólag magas arány. Ha ezt az adatot kicsit részletesebben megnézzük, akkor kiderül, hogy ezalatt azon területeket értik, ahol a Kevély meredeksége miatt hatékony művelésre nincs is lehetőség, illetve az erdőt alkotó fafaj a mindenre alkal-

matlan feketefenyő. A Kevély felénk eső oldala és teteje mellett művelés alól kivett terület a Fehér-hegy vár-völgyi oldala is. Pilisborosjenő környékén nincs egyetlen örökerdő-művelésbe vont tölgyes sem, és nincsenek átmeneti besorolású erdők sem, ahol a szálaló vágásra kívánnának áttérni.

Pilisszentkereszt környékén valóban gyönyörű, összefüggő erdőket láthat a kiránduló, de úgy tűnik, a szép célok elsősorban az erdés-

fotók: Erdélyi Ferenc

szet központjában érvényesülnek. Itt, a végeken pedig pótolni kell a kiesett hasznót és az előírt tüzelőanyag-mennyiséget, így korábban a Kevély alatt már véghasználatba vettek erdőket. Most úgy tűnik, a falu másik oldalán is

Írta:
Erdélyi Ferenc
ujsgag@2097.hu

megindultak a vágások; a Köves-bérc 10A és 10D erdeiben kezdtek bontóvágásba. Ilyenkor először „közeli-tőnyom-hálózatot” alakítanak ki, és a ritkításokkal fokozzák a maradék erdő növekedési erélyét. A munka úgy is brutális pusztítást hagyott maga után, hogy most nincs szó az erdő teljes levágásáról, az majd csak néhány év múlva lesz.

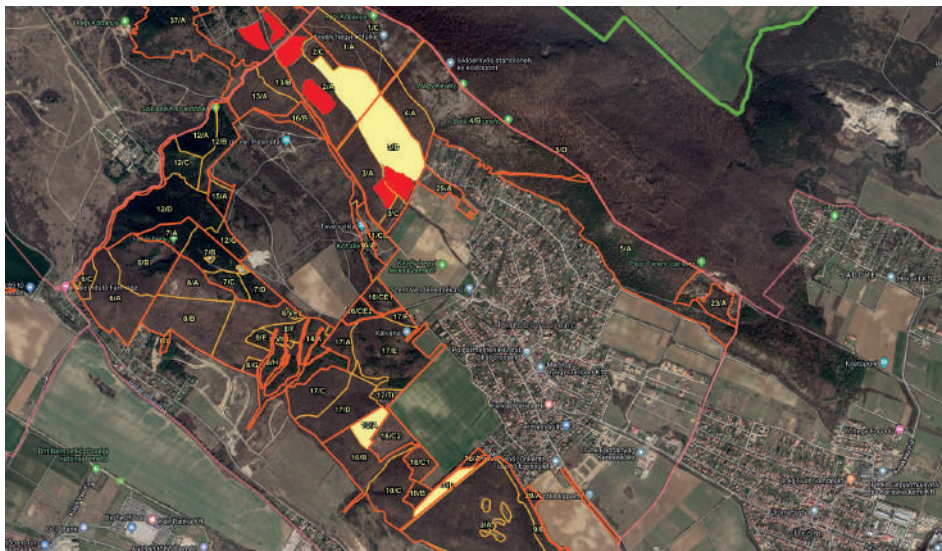
Levélnél történt megkeresésünkre, hogy mi történik a falu körüli erdőkben, az erdőszet vezetője, Farkas Viktor a következő választ adta:

„Pilisborosjenő határában szeptembertől három erdőrészletben kezdődnek fakitermelési munkák. Mindhárom helyszínen nevelővágásokat végzünk, a beteg, rossz törzsmínőségű egyedeket vágjuk ki annak érdekében, hogy a visszamaradó értékesebb fák növekedését segítsük. A Pilisborosjenő 6C erdőrészletben törzskiválasztó gyérítést, a Pilisborosjenő 10A és 10D erdőrészletben növedékfokozó gyérítést végzünk.”

Az erdőszet szakmai okokkal indokolta a korábbi, Kevély alatti vágásokat is. Sajnálatos módon, ezekből a válaszokból hiányzik az utalás az erdők rekreációs funkciójára és a tájkép védelmére, ami a települések közvetlen közelében a legfontosabb szempont kellene hogy legyen, és meg kellene hogy előzze a faanyagtermelést.

A Pilisi Parkerdőgazdaság Zrt. egyébként érzékenyen reagál a lakossági véleményekre, de ehhez a falu jelentős részének meg kell mutatnia, hogy a település melletti erdők fontosak számára. Ennek érdekében aláírásgyűjtést kezdeményezünk, hogy a Pilisborosjenő közvetlen közelében levő erdők faanyagtermelést nem szolgáló, vagy örökerdő-művelésbe kerüljenek át.

A támogató aláírásokat a 2097.hu/orokerdo honlapon gyűjtjük.

Pilisborosjenő környéki erdők az erdőszeti térképen (<https://erdoterkep.nebih.gov.hu>) A pirossal jelölt területek már véghasználatba véve, a sárga területeken elvégezték a bontóvágást.

fotó: Kádár Viktor

„Az emberek ki vannak éhezve arra, hogy törődjenek egymással”

Portré Tárnai Gabriella pilisborosjenői fodrászról

Tárnai Gabinál háromszor jártam életemben. Először vágatni, kb. 5 évvel ezelőtt, aztán tavaly, amikor ovis kislányom fülét lyukasztotta, végül szeptember elején, amikor interjút kértem tőle. Mindháromszor harmonikus állapotban jöttem ki az üzletből, de ez még nem lenne olyan nagy csoda, az viszont igen, hogy feleségem, aki évekig járt be Pestre egy olyan mesterfodrászhoz, akihez hónapokkal korábban kellett időpontot foglalni, már vagy egy éve szintén Gabihoz jár, és minden esetben elégedett mosollyal érkezik haza. Ez utóbbi tényből következtettem arra, hogy egy egyszerű férfifazonírozáson és egy valamivel több pedagógiát kívánó, mesterien levezényelt ovis füllukasztáson túl tudhat valami exrát is. Ezért voltam kíváncsi rá, mi lehet a titka, és mitől szeretnek hozzá járni az emberek azonkívül, hogy remek frizurákat készítenek nekik.

Gabihoz belépve szinte tele az üzlet, egy hölgy frizuráját készíti, miközben egy ismerős, nyugdíjas óvónővel beszélgetnek. Összetegeződésünket követően egyből közelebb kerülök a titokhoz, amikor felfedezek egy gravírozott táblát „Katinál vagyok” felirattal.

Később majd erre is rákérdezek, de bevezetésül inkább megkérem, meséljen a kezdetekről.

Gabi idén 15 éve kezdett Borosjenőn fodrászkodni. Férjével '91-ben költöztek Pestről Ürömpre, de a gyerekeik ide jártak suliba. Gabi családi házában nőtt fel, férjével először panelakásban laktak, de mindketten vágytak a zöldövezetbe. Azt volt a céljuk, hogy a gyerekek jó levegőn, nyugodt környezetben nőjenek fel – vagyunk így ezzel néhányan. Három gyermekük van, a két nagyobb fiú még ovis sem volt, mikor ideérkeztek, lányuk már ide született.

Anyaság és fogtechnika

Gabi összesen 14 évet volt otthon a gyerekekkel. Nehéz és hosszú időszak lehetett, jegyzem meg empátiásként, de ő egyáltalán nem így élte meg. „Nekem nem volt GYES-be tegségem, élveztem a gyerekekkel az otthonlétet. Lubickoltam ebben a szerepben, megmondom őszintén. Kézműveskedtünk, festettünk, jól elvöltünk. Hálás vagyok a férjemnek, hogy ezt megteremtette. A férjemmel az érettségi évében ismerkedtünk meg. Utána fogtechnikus-tanuló voltam, ebben dolgoztam is kicsit, de hamarosan összeházasodtunk, és nem sokkal később már jöttek a gyerekek, főállású anya lettem. Amikor már mindhárman iskolába jártak, ide Borosjenőre, akkor valaki mondta, hogy egy itteni fodrász, Temesi Judit a Mária utcában segítséget keres. Nála kezdtem el mint fejmosó dolgozni. Rám bízott néha egy-egy festést, és egy idő után mondta, hogy lát bennem fantáziát.”

Miközben Gabi mesél, nem telik el úgy 5 perc, hogy ne nézne be hozzá valaki csak egy köszönésre, egy rövid kérdésre, gyors időpont-egyeztetésre. Mindenkit mosolyogva fogad, egy pillanatra sem éreztetni velük, hogy most picit – de csakis az interjú miatt – zavar-nak. Látszik a betérők arcán, hogy itt mindig jut nekik néhány jó szó, így hát van, aki csak erre járt és beköszön, de ha már itt van, megmutatja gyorsan az unokák fotóját a telefonon. Aztán, ahogy kilép egy-egy hirtelen látogató, Gabi ott folytatja, ahol abbahagyta.

„Hogy őszinte legyek, már gyerekkoromban is fodrász szerettem volna lenni, csak a szüleim mindig mondták, hogy előbb érettségizzek le,

írtá:
Kádár Viktor
kadar.viktor@2097.hu

majd utána meglátom. Aztán valahogy mégis másképpen alakult. Anyukámnak elég rossz fogai voltak, sok pénz ment el pótlásra, ezért úgy gondoltam, na majd én akkor megoldom ezt a problémát; és elmentem fogtechnikusnak. Ezért történt hát ez a kanyar, de világéletemben fodrász szerettem volna lenni. A nagymamám is fodrász volt.”

Felnőttképzés

Judit tehát bátorította, majd találtak egy újságcikket arról, hogy felnőttképzés indul. A Wesselényi utcában hirdették egy – azóta már megszűnt – nagyon jó tanoda. Férjével megbeszélték, hogy belevág. A nagyfiú már ekkor ment általánosból gimnáziumba. Vele együtt Gabi is iskolapadba ült, és „egy húzós év” alatt elvégezte a fodrásziskolát.

„Akkor ez tehát egy nagyon jó sulis volt? Emiatt vagy ennyire jó fodrász?”

– firtatom a szakmai fejlődés titkát. – „Ezt jó hallani. Bár én nem tartom magam olyan extrán jó fodrásznak. Az biztos, hogy a dolognak az a nyitja, ha valaki szereti a szakmáját. Nekem a szakmám a hobbim is. Szerintem ez a kulcsa. Szeretem az embereket, szeretem a gyerekeket. Szerintem ennyi az egész.”

Az emberek szeretetén túl azért több kellett ahhoz, hogy az iskola után egyből magánpraxisba fogjon. Bátorságra, kiállásra, kellő magabiztosságra gondolok.

„Megmondom őszintén, mai fejjel is elég bátoran tartom magam, amiért alig egy-éves tudással, éppencsak kilépve az iskolából,

„Bár Örömmön lakom, inkább borosjenőinek érzem magam”

egyedül belevágtam. Persze sokat kérdeztem, hívtam a mestereimet, és az is hozzátartozik, hogy nagyon óvatos vagyok a mai napig.”

Hajas, Zsidró, Gabi Jenőről

Ehhez kapcsolódva elmesél egy történetet még kezdő fodrász korából. Mindez nem sokkal azután történt, hogy beköltözött a jelenlegi üzletbe, az akkori kozmetikus mellé.

Egy helybéli kishölgy kérte fel Gabit az esküvői frizurájának elkészítésére. A hölgy azzal jött vissza élete nagy napjáról, amelyre több vendég is országosan ismert mesterfodrászokkal készítette a frizuráját, hogy: „Képzeld, mindenki csak azt kérdezte, ki csinálta a hajamat. Hol készült; Hajasnál, Zsidrónál? Mire mondtam, hogy Pilisborosjenőn van egy fodrász és ott. Hát nem kicsit kerekedett el a szemük, hogy nálunk a faluban ilyen fodrász van.”

Ez a rendkívül pozitív visszajelzés megadta Gabinak – ott, akkor, az elején – a kellő energiát és lendületet, hogy csak így tovább.

Vállalkozása így viszonylag hamar beindult, amiben a már említett óvatossága is szerepet játszott. De ez nem a bonyolult frizurák előli kibújárásra vonatkozik, sokkal inkább a kemikáliák óvatos használatára, valamint a hirtelen felindulásból kiszökiteni, fehériteni és egyéb vegyszeres kezelésre vágyók jó szándékú viszfafogására. Ennek is szerepe lehetett ugyanis abban, hogy Gabitól elenyésző számú vendég távozik csalódottan. Így ügyfélköre bőségesen

ellátja munkával, bár hozzáteszi, volt nehéz időszak is, a válság idején. „Most nagyon sokat tudnék dolgozni, szinte reggeltől estig.”

Pszichológus taxisofőr

A fodrász is egy olyan szakma, melynek során az embernek egy kicsit pszichológusnak is kell lennie, vetem fel Gabinak. „Igen, egy faluban az ember általában több mint fodrász. Ismerjük egymást mélyebben, én nagyon-nagyon sok mindent tudok emberekről, de nem szoktam ezzel visszaélni. Nem szeretek pletykálni. Amikor fogtechnikus voltam, pont ez hiányzott; a visszajelzés, a kontaktusok. Ma-napság van, amikor belenézek a noteszembe, látom, hogy ki jön, és már attól felvillanyozodom, mert tudom, hogy milyen jól fogunk beszélgetni az illetővel. Sokan, sokféle emberek jönnek, nagyon érdekes történeteket ismerek meg.” – „De nyilván van olyan vendég is, aki

mindezt nem igényli, úgy kell ezt csinálni, mint ahogy a tapintatos taxisofőr szokta?” – kérdezem. – „Van egy úr, aki már évek óta járt hozzám, de soha egyetlen szót sem szólt. Egyszer fogtam magam, és a végén poénból kiböktem, hogy na, ismét jól beszélgettünk. Erre az úr elnevette magát, és azt mondta, hogy ő azért nem beszélget, mert sajnálja a fodrászokat, akiknek egész nap azt a sok csacsakaságot kell hallgatniuk. Azóta már vele is sokszor beszélgettünk sportról, úszásról, autókról, amelyeket ő újít fel.”

„Az emberek ki vannak éhezve arra, hogy törődjenek egymással, ez régen természetes volt. A város az annyira kocka és annyira üres számomra, ahogy az a sok ismeretlen ember csak megy el egymás mellett. Jó lenne, ha ezt nem vennék át! Öröm ezt sajnos már átvette, mára túl nagyra duzzadt, '91-ben még egy élhető kis falu volt” – mondja csalódottan saját településére, de egyből hozzá is teszi, hogy „bár Örömon lakom, inkább borosjenőinek érzem magam, mert sokkal több időt töltök itt, és sokkal több embert is ismerek.”

Végezetül visszatérek a „Katinál vagyok” táblához. Az nem kérdés, hogy Virágos Katira kell gondolni, a szomszédban. De ha erre külön tábla készült, akkor a vele való napi érintkezés – gondolom – a napi üzem része. Mint kiderült, így is van. „Régebben többször volt olyan lazább időszak, amikor át tudtam hozzá menni. De azért mostanában is tudunk néha kicsit kvaterkázni.”

Helyek a hegyen: Az Ezüst-hegy kőfejtőjének barlangjai

Izgalmas célpontok 2-3 órás villámtúrákhoz – településünk közelében rejtőző természeti látványosságokat mutat be Nevelős Zoltán.

Nem mind igaz, ami írva van, sőt kőbe vésett szavakról is kiderülhet, hogy tévedést

hirdetnek. Az ezüst-hegyi kőbánya kiváló lehetőséget ad kritikai érzékünk fejlesztésére, mivel a sziklába vésett „Papp Ferenc-barlang” felirat egy másik barlang, az úgynevezett Ezüst-hegyi 2. számú, más néven Szophoklész-barlang bejáratát jelöl. A Papp Ferenc-barlang innen 20 méterre nyugatra található a sziklafal tövében, ahová hatalmas kőtömbökön egyensúlyozva tudunk felmászni. Ott azonban megállj, mert az egész Pilis egyik legmélyebb és legveszélyesebb bar-

fotó: Nevelős Zoltán

langjának torkába pillanthatunk le, amely 400 méter hosszú és 66 méter mély. Csak megfe-

lelő engedélyekkel és különleges felkészültséggel látogatható. Leginkább a felső szakaszának omladékos homokkő-labirintusa csodák; azt mondják, még az sem feltétlen találja meg a kivezető rést, amin átfér, akinek a hangját, sőt lámpájának fényét is látni a felszínről. 2019 februárjában erről a szakaszról szabadítottak ki a barlangi mentők egy eltévedt turistát.

A barlang leírása a felszínhez közeli útvesztő alatt egy Csiga nevű szűkületről számol be, amely állítólag

még az előbbieknél is kényelmetlenebb; ez vezet át a már mészkőben kialakult, kétfelé ágazó alsó részbe, amelyben már tágasabb, de továbbra is jellemzően függőleges járatok nyílnak.

Visszatérve a tévesen elhelyezett felirathoz, a falmászók által kedvelt gyakorlóterep aljában nyíló Szophoklész-barlang jóval kisebb, de barátságosabb is, tágas bejáratából lenézve is szabadon gyönyörködhetünk sárga homokkőfalainban. Mivel nevében a 2-es számot viseli, emlékezzünk meg az Ezüst-hegyi 1. számú barlangról is, amely hozzá hasonló, de kisebb volt, és sajna már megsemmisült, 1970 körül lebányászták.

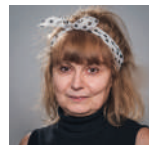
A barlangoktól dél felé kilépve a fák közül a hegy pereméről remek kilátópontra juthatunk, amely a két falu és a nagyváros felé nyílik, de érdemes körülnézni a barlangok előtti térségen is, amely egészen zavarba ejtő képzettség: mintha egy hatalmas, sík, de megdőlt betonfelületen járnánk, amelyen itt-ott fenyőfácskák törtek keresztül. Valójában az egykori Pannon-tenger üledékének cementesedett kőzetain tapodunk, amelynek anyagában a sok apró kavics mellett kőületeket is találhatunk.

A kőfejtőbe a belépést a jelenleg is művelés alatt álló, alsó rész felől táblák tiltják, de pont a barlangok körüli felső rész egyenesen elérhető a Kőfuvaros út végéről induló ösvényről balra nyíló, keskenyebb ösvényen keresztül.

Szellemben és igazságban lovagolni

Régi és mai szentek

Egy írás, amelyben egyszerre ejtünk szót Szent Vendelről és Varasdyék könnyű kezű lovas-módszeréről, és rájövünk, hogy van kapcsolat közöttük.

írta:
Frivaldszky Bernadett
frivaldszky.bernadett@2097.hu

Számunkra, magyarok számára az teszi különösen kedves szentté Szent Vendelt, hogy kirándulások alkalmával, faluszéleken sokszor találkozunk az emlékművével, melyet rendszerint hálaadásul emeltek marhavészek lezajlása után. „Szent Vendelin, buzgón kérünk, Isten előtt légy mellettünk, marhadög ellen védelmünk.” (szoborfelirat Jászárokszálláson, 1832).

Mivel az állatállomány Pilisborosjenőn is a megélhetés alapját jelentette, a falubeliek gyakran fohászkodtak hozzá segítségért. Szép szokás volt, hogy ünnepén, október 20-án körmenettel vonultak a szoborhoz imádkozni, énekelni és a Jóisten áldását kérni. Mire a processzió odaért, a pásztorok a közelbe hajtották a csordát, és a legények kilovagoltak a lovakkal, így a pap az állatokat is megáldotta. Ezt a szép szokást elevenítette fel a Varasdy házaspár pár éve.

Nálunk tett látogatásom felejthetetlen marad. Régóta ismerem őket és tiszta tekintetüket is, de hosszan még sosem beszélgettünk. Kicsit teszteltek is, hogy meddig mehetnek el, mit mesélhetnek el, mire vagyok vevő – mindenre, ezért egy nagyon mélyen megélt életbe pillanthatam be általuk. Meggyőződhettem arról, hogy ugyanazzal az intenzitással és őszinte nyíltsággal kapcsolódnak egymáshoz, a lovakhoz és a hozzájuk érkezőkhöz. Ültem

archív fotó: geocaching.com

erőszakmentes lótarásig, amikor az állat és ember közti kapcsolat merőben új dimenzióba lép: esetükben Isten megtalálásáig. A ló számukra egy olyan ajándék, amelyen rengeteg csomagolópapír van. Az ember egy életen át bontogatja, míg el nem jut a tartalomig. És ők ott az élet értelmét találták. És milyen kár, hogy a velük rögzített több órnyi felvett anyagnak csak kicsiny részét tudom átadni az olvasónak!

És ha az előbbieken alapján azt gondolná az ember, hogy az életük Istennel és lovakkal merő idill, alaposan téved. Piroska egészségügyi problémái olyan hihetetlenül súlyosak, elhúzódóak és pechesek, hogy többször volt halálközeli állapotban. Mindkettejük főállását is ellehetlenítette a helyzet. Viktor jelenleg főállású lovagoltatásban próbálja megoldani, hogy családja közelében maradhasson fizikailag. Mivel nem reklámozzák magukat, ezért csak bízni lehet abban, hogy a közeljövőben sokan felfedezik magukat nekik.

A múltba visszautazva: Piroska 1990-ben költözött Pilisborosjenőre a szüleivel, és a közelükben lakó Taki (Takács Zoltán kovácsmester) Flóra lovába „beleszeretett”. Véleménye szerint a lovak iránti rajongás minden emberben megvan, csak más-más korban aktiválódik. 1995 óta vannak együtt Viktorral, akkor született Luna lovuk is, akivel

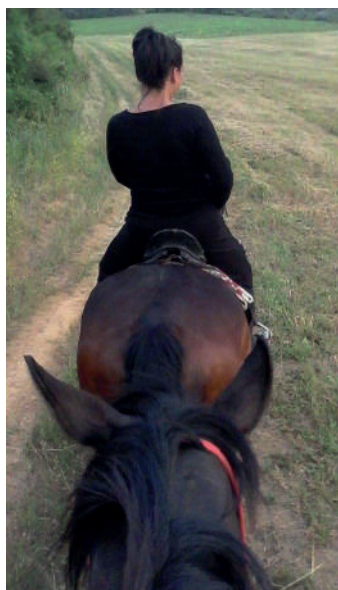
1996 óta élnek együtt.

Amikor pedig az embernek lesz egy lova, mindent biztosítani kell a számára, ami nagy anyagi áldozat, viszont tudatos választás. Nyaralások helyett túralovaglás. Mert ők túralovasok. Ugyan díjlovaglással Piroska is foglalkozott, de már akkor érezte, hogy valami ezzel nincs rendben. A lovasversenyeken ugyanis a ló csak egy eszköz. A cél a győzelem, akkor is, ha pálcát kell hozzá használni, vagy ha vérzik az állat szája. Életükben összesen egy vállalható versennyel találkoztak, ahol a lóval való kapcsolatot díjazták. Mert meglátásuk szerint a ló nem azért van, hogy leigázzák, hanem hogy az embert megigazítsa. Igaz a mondás ugyanis, hogy bölcs embernek ló való, mert lóvá tesz

az ember és emberré a ló. A könnyű kézzel lovaglás az igazi művészet, amikor szinte az aurából megérzi a kívánságot, ez megegyezik az ő vágyával. Persze ők is kemény kézzel fogták a lovat pályájuk elején. De most már úgy vallják, hogy mindenkinek el kell sajátítania az etológiai helyes lovasérzést, és nem az állatot kell megtanítani a fájdalom elviselésére és tanult tehetetlenségre idomítani – kvázi kikapcsolni, élőhalottá tenni. És mikor fáj a kezünk futószárazás közben, akkor kell elgondolkodni, hogy hol maradt a kapcsolat a lóval. Lehette ezt másképp is. Ahogy Piroska és Viktor

mondja: szellemben és igazságban lovagolva. Szent Vendel-napi állatszentelés: 2019. október 20.

Forrás: Magyar Néprajzi Lexikon, kevelyhegyitanosveny.eoldal.hu

velük szemben a sátrukban, lassanként ránk sötétedett, de nem tudtam betelni a két ember látványával. Arról nem tehetnek, hogy szépnek születtek, de gesztusaikról, ahogy egymás felé fordulnak, már igen. A legnagyobb tapintattal engedik át a szót párjuknak, ha érzékelik, hogy annak nagyobb szenvedés lenne visszafojtania a közlés iránti szenvedélyét. Igen, szenvedélyt. Mert szinte kitört belőlük a mondanivaló. Akkor is, amikor arról meséltek, hogy milyen hosszú volt az út a sportlovaglástól eljutni az

MERTCONTROL GROUP

Metric

Mertcontrol Metric Kft.

szakértői-, mérnöki iroda és
független, akkreditált vizsgálólaboratórium

Vizsgálati területeink:

- ivóvíz vizsgálatok (vezetékes vizek, fúrt és ásott kutak vizei)
- talaj-, felszíni- és felszín alatti vizek vizsgálata
- szennyvíz vizsgálatok
- technológiai vizek vizsgálata
- fürdővizek vizsgálata
- talajvizsgálatok
- hulladék vizsgálatok
- emissziómérés
- munkatéri levegőminőség mérés
- környezeti zajmérés
- munkatéri zaj-, rezgés- és megvilágítás mérések

Szakértői szolgáltatások:

- környezetvédelmi megbízotti tevékenység
- bevételek, engedélyezési eljárások lefolytatása (hulladék, levegő, víz és zaj területen)
- hatósági ügyintézés
- egységes környezethasználati engedélyek elkészítése (IPPC)
- Legionella vizsgálatok és kockázatelemzés elkészítése
- munka- és tűzvédelmi megbízotti tevékenység
- munkahelyi kockázatelemzés elkészítése

Tudásunkkal a környezetért!

www.metric.hu

Elérhetőségünk:

Cím: 2900 Komárom, Báthori István u. 24.

Telefon: +36 34 540 926

Fax: +36 34 540 929

E-mail: operationsmetric@mertcontrol.com

Kis őszi gombászás

A jenői laskáról

Fél év telt el azóta, hogy belevágtunk a gombatermesztésbe, amelynek néhány tapasztalatát szeretném megosztani, hiszen többen kérdezték – teljesen jogosan –, hogy mikor lesz megint kapható? Azt a legnagyobb örömmel tapasztaltuk, hogy termőidőszakban szinte mindig, minden gomba elfogyott. Ebből és a pozitív visszajelzésekből ítélve talán sikerült elérni azt a célt, hogy egyre több emberrel megszeretessük az amúgy igen megosztó, de rendkívül egészséges és ízletes gombát, amit egy kis receptfüzettel is igyekeztünk erősíteni. Mivel a természetéhez megfelelő körülmények (pára, hőmérséklet, friss levegő) kellene, azal szembesültünk, hogy a forró nyári melegekben nem alakultak ki szép termőtestek. Ezt mesterségesen, megfelelő technikai feltételekkel természetesen biztosítani lehetne, de egyelőre a pince természetességére hagyatkoztunk.

Ami viszont jó hír, hogy az ősz beköszöntével jönnek a párás, kevésbé meleg napok, így októbertől ismét betelepítjük a pincét, és hamarosan kapható lesz a frissen szedett jenői laskagomba.

Cserényi-Zsitnyányi Ildikó

Wittmann Imre

1372. szonett

JÖN A HÉV

ha jön a hév keblem úgy feszíteni
mit ki nem bír sem ember sem török
átröppen lelkem Rókahegy fölött
alászáll bűvő illatot szívni

már jön a HÉV, az a kupé talán
melyben nemrég valaki utazott
benne hanyag illatnyomot hagyott
ami megtapadt a kocsi falán

lehunytt szemmel, bűzös lábak között
vadászakutyaként csak szimatolok
hogy a világ minden szaga fölött

fölbukkanjon az egyetlen konok
minta, mely épp nekem az az örök
jelzés, amitől megbolondulok

Pilisborosjenő, 2016. június 28.

„Egy ember, aki lassan elvegyül a tájjal, rése lesz egy erdőnek vagy mezőnek, ütemesen átadja magát a természet nagy díszletei között az örök valóságnak, az időtlen világi térnek, minden pillanatban úgy érzi, hazatért séta közben.”

(Márai Sándor: Füves könyv)

A gombák és persze a gombások leginkább kedvelt évszaka az ősz, hiszen az eső és az egyre mérséklődő forróság sorra csalogatja elő a szebbnél szebb termőtesteket. Sajnos az idei szezon nem bővelkedett csapadékban, és egyelőre az ősz is igen száraz, de az első fagyokig még reménykedhetünk az esőben és persze a gombákban.

Így reménykedhetünk még a 2019. év gombájának, a bronzos vargányának a megjelenésében is. Sötét csokoládébarna, kissé molyhos kalapja rozsdaszínű foltokkal tarkított. Tönkje vaskos, hasas, húsa nem színeződik, s ízében az egyik legfinomabb a vargányák között. Tölgyeseinkben, így nálunk a Nagy-Kévélyen is gyakran megjelenik csapadékos, melegebb periódusokban, júliustól egészen október végéig találkozhatunk vele. Az erdei ökoszisztémában is fontos szerepet betöltő gyökérkapcsolt (mikorhízás) faj, a fák gyökereit beburkoló gombafonalaiával segíti a hatékonyabb tápanyagfelvételt, de a kiterjedt hálózat hozzájárul a fák közötti anyag- és információáramláshoz is.

Az őszi erdőben azonban nem csak bronzos vargányára lelhetünk séta közben, járjunk a Nagy-Kévélyen vagy akár a Köves-bércen. Nagy fajgazdagsággal találkozhatunk mind a fenyvesekben, mind a lombhullató erdőkben. A messziről már jól látható, talán a leginkább ismert nagy őzláb gombák mellett (ismét) megjelenhet a nyárfák alatt a barnáspiros kalapú vörös érdestinóru, vagy a tölgyekhez kap-

csolódó, narancsbarnás tölgyfa érdestinóru (lásd fotó). Szedhetünk lila pereszket, vagy az igen jellegzetes illatú és ízű szürke tölcsérgombát. Kellő mennyiségű csapadék esetén gyűjthetjük az egyik legkiválóbb fűszergombát, a sötét trombitagombát, amelyet az adventi kenyérlángoson már többen kóstolhattak. A fenyőfák alatt olyan jellemzően őszi fajok bújnak elő, mint a fenyőpereszke, vagy az ízletes

Bronz vargánya

fotó: Cserényi-Zsitnyányi Ildikó

rizike. A fákon kereshetjük a feltételeken ehető gyűrűs tuskógombát, vagy a hidegsokkal meginduló kései laskagombát, de gyűjthetjük az egész télen termő téli fülökét, valamint a keleti konyha egyik alapanyagának, a fafülgombának vadon termő fajtát, a júdásfülgombát. A mérgező gombák közül jellemzően ősszel jelenik meg a mesekönyvekből ismert légyölő galóca, a kénsárga bűdös pereszke, vagy a gyilkos galócához hasonlóan amatoxint tartalmazó, halálosan mérgező fenyves sisakgomba.

Természetesen minden gyűjtött és fogyasztásra szánt gombát mutassunk meg szakellennőnek!

Impresszum

ISSN 2676-8577

Kiadó: 2097 Csoport Egyesület
Székhelye: 2097 Pilisborosjenő, Fő út 91.
Kiadásért felelős: Dömötörffy Zsolt
Főszerkesztő: Frivaldszky Bernadett
Lapszerkesztő: Kádár Viktor
Szerkesztők: Antonovits Bence,
Bozsódi Borbála, Tömöri Balázs
Korrekter: Demes Réka

Tördelőszerkesztő: Kádár Viktor
Hirdetésszervező: Viszkocsil Vera
Munkatársak: Behán Mária, Cserényi-Zsitnyányi Ildikó, Demény Rózsa, Erdélyi Ferenc, Madaras Zoltán, Máté Krisztina, Medvecki Réka, Nevelős Zoltán, Raffai Ferenc, Rósa Márta, Simon Tamás, Varsányi Zsuzsa, Prof. Dr. Vass László, Viszkocsil Vera
Honlap: 2097.hu Facebook: 2097 Falufórum
Facebook-oldal: 2097 Csoport Egyesület
Újságszerkesztőség: ujsag@2097.hu

Van egy jó ajánlatunk! Te támogatod a lapot, mi pedig megjelentetjük a hirdetésedet. A falu hírehez jut, Te pedig új ügyfelekhez. Érdekel? Írj az ujsag@2097.hu-ra, és küldjük a részleteket!

Kedves olvasó, ha szimpatizálsz törekvésünkkel, szívesen fogadjuk hozzájárulásodat a lap költségeihez. Köszönjük!

Bankkártyás fizetés: 2097.hu/zsakfalvi
Készpénzes persely a Mandelbrot Pékségben (Budai út 52.)

Önök kérdezték

Mi válaszolunk, és várjuk további megtisztelő érdeklődésüket!

Mik a legfőbb faluvezetési különbségek Küller János csapata és a 2097 Csoport Egyesület jelöltjei által képviseltek között?

Megválasztásunk esetén szakítunk azzal a gyakorlattal, hogy egy ember kézivezérléssel irányítja a teljes önkormányzatot és a falut. Célunk, hogy az itt élő szakemberek bevonásával, egy professzionálisan működő településvezetési kultúrát honosítsunk meg. Olyan önkormányzatot építünk fel, mely átláthatóan, demokratikusan működik. Polgármesterjelöltünk és képviselőjelöltjeink munkájukra mint szolgálat tekintenek. Hiszünk az önkormányzati dolgozók, és a lakosok megbecsülésének fontosságában. Polgármesterjelöltünk és képviselőjelöltjeink mind saját szakterületünkre otthonosan mozgó kritikus gondolkodású emberek, akik azért dolgoznak, hogy önös érdekek helyett Pilisborosjenő hosszú távú, átgondolt stratégia mentén a lakossági igények szerint fejlődjen.

Mik a főbb tartalmi különbségek?

Küller János és csapata idejének és energiájának túlzottan nagy részét vitték el a falu környéki területek ingatlanfejlesztései. Tömöri Balázs és csapata a már itt élőkért, életminősé-

ségük javításáért dolgozik. Célunk, hogy Pilisborosjenő megmaradjon páratlan természeti környezetbe ágyazott falusias jellegű település. Ahelyett hogy újabb és újabb sűrűn beépített lakóparkok engedélyezésével növelnénk a település méretét, szembe menve a lakosok akaratával, újabb problémákat generálva falunk számára (óvodai, iskolai férőhely, egészségügyi ellátás, ivóvíz-ellátás stb.), a mindennapi életet javító fejlesztésekre helyezzük a hangsúlyt.

Milyen változásokat terveznek a hivatal működésében?

Ügyfélközpontú, barátságos, átlátható, a lakosait szolgáló hivatalt alakítunk ki - építve a jelenlegi dolgozók segítőkészségére is. Hatékony elektronikus ügyintéző rendszert építünk ki. A hivatalban a jövőben műszaki ellenőrt alkalmazunk, közbeszerzést írunk ki és érvényesítjük a kivitelezőkkel a garanciát. Javítjuk az adófizetési morált, nem törődünk bele, hogy 25, illetve 50%-os volt tavaly az ingatlan- és építményadó befizetési hajlandóság. Kivizsgáljuk a fejlesztési területeket érintő adómentesség indokoltságát, jogalapját, hogy igazságosabbá váljon a közteherviselés. Felkészülünk a nemzetközi, uniós pályázatok

fogadására, a sikeres pályázás érdekében együttműködünk a régiós szereplőkkel és a szomszédos önkormányzatokkal.

Mik lesznek az első lépéseik, amennyiben nyernek?

Sürgős, prioritás az iskolai zebra ügye. Kiemelten kezeljük, hogy a téli korai sötéte-désre történjen előrelépés, ne veszélyeztessük a gyerekeket.

Az elmúlt évek átláthatatlan, kaotikus önkormányzati működése miatt a legfontosabb feladatunk, hogy a dokumentumokat, a folyamatban lévő ügyeket és vállalt kötelezettségeket áttekintve pontos képet kapjunk a falu lehetőségeit illetően. Első lépéseink egyike lesz, hogy nyilvánosságra hozzuk Pilisborosjenő valódi helyzetét. Vagyonleltárt készítünk az önkormányzat tulajdonában lévő eszközök, földek, épületek, építési jogok reális értékéről. Áttekintünk valamennyi szesződést, peres ügyet, joganyagot, megvizsgáljuk és a nyilvánosság elé tárjuk ezek kockázatiát, és az önkormányzat lehetőségeit.

Kalendárium

A kalendárium on-line változata a 2097.hu/esemenyek címen található

Program javaslatokat az ujzag@2097.hu címre várjuk

Mi	Hol	Mikor
Szépkorúak köszöntése	Reichel József Művelődési Ház	október 4., 15:00
Szent Vid családi nap	Szent Vid Plébánia, templom és kert	október 5., 10:00–17:00
Megújuló energiás minikonferencia	Német Nemzetiségi Tájház	október 7., 14:00–18:00
Népdalműhely	Szőlő u. 13.	október 7., 18:30 minden 2. hétfő
Baba-mama klub	Régi iskola, I. emelet	minden hétfő, 10:00 - 12:00
Zöldműhely	Mandelbrot pékség	október 12., 9:00–12:00
Önkormányzati választás	Reichel József Művelődési Ház	október 13.
Elsősegély-tanfolyam	Reichel József Művelődési Ház	október 19., 9:00–12:00
Ünnepi megemlékezés	Reichel József Művelődési Ház	október 22., 18:00
Jenői Szalon	Mandelbrot Pékség	október 24., 18:30
Hangszeres hétvége	szervezés alatt	október 25-26-27.
Öko klub	Panoráma út 12. (Külső Bécsi úti rész)	november 6., 18:00–19:30
Jenő-napi koncert	Reichel József Művelődési Ház	november 15. 18:00
Bolhapiac	Reichel József Művelődési Ház	november 16., 10:00–12:00
Karácsonyi élelmiszergyűjtési akció	szervezés alatt: egy környékbeli áruház	november 22-23-24.
Jenői advent, első hétvége	Mandelbrot Pékség	november 30., 16:00–21:00

2097

AZ ITT ÉLŐ EMBEREKÉRT!

TÖMÖRI Balázs

ANTONOVITS Bence

BOZSÓDI Borbála

BUBIK Szabolcs

BUZÁS István

DÖMÖTÖRFY Zsolt

KOMLÓS Tibor

SZAVAZZON A TELJES CSAPATRA!

Ismerje meg jelöltjeinket a *Zsákfalvi Riporter* -ből.